

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXIX. évfolyam.

Szubotica, 1928. PÉNTEK, augusztus 17.

221. szám

Telefon: Kladóhivatal 8—59 Szerkesztőség 5—10. 8—52, 370.

Megjelenik mindennap reggel, Ünnepek után és hétfőn is.

Előfizetési ár negyedévre 165 din.

Szerkesztőség, Kladóhivatal és könyvosztály, Szubotica

Zmaj Jovin trg. 3. (Minerva palota)

Uj művészet

Fordítsuk el tekintetünket egyszer már a politika örökéző, örökéző problémáiról, melyek csak reményt adnak, de vigaszt nem.

Berlini lapok különös hadmozdulatokról és háborus készülődésekről adnak számot. Forradalom van a film terén s a forradalom vívmányát a most következő filmkampányban akarják az »emberiség közkinccse«-évé tenni. Ez az idézőjel most nem akarja azt feltüntetni, hogy a használt szavakat nem mi választottuk a fogalom kifejezésére s hogy nem értünk egyet azzal a jelentőséggel, amit ezek a szavak tulajdonítanak annak a fogalomnak, amit kifejeznek. A film valóban az emberiség közkinccse lett. A színház konzervatív intézményé vált. Történelem kísérletek, melyek meg akarják törni a tradíciók lepleibe öltöztetett színművészetet, itt is, ott is kísérleteznek azzal, hogy új formába törjék az új mondanivalókat. A hialadás, a fejlődés vastörvénye áthág olyankor a színpadon is s a színpad megmerevült tradícióit is hajlékonyabbá teszi, de amíg modern színpad repertoárjába tűzheti az Elektrát, a Felhőket s Hamletet, addig a tradíciók uralmát detronizálni nem lehet. Az újítók mind maradiakká válnak, mert a tradíció túl mindenkit. Reinhardt is forradalmár volt s ma, amikor aktivitása és teremtő ereje még virágjában van, már nem is tartozik a színpad mai reformátorai közé. Naturalista impresszionizmus felett átlépett az idő s törekvései színpadtörténeti emlékké váltak már akkor, amikor a salzburgi Festspielek végzik még népszerűségének propagandáját.

Talán nem állítunk lehetetlent, amikor azt mondjuk, hogy az új színpad a film mellett találta meg szavát, miután már a vetített képen megtalálta formáját. A beszélő film csak ígéret volt eddig, de évezredek keresztül volt ígéret a repülőgép is s a tegnap utópiáiból váltak az életünk leggyönyörűbb ajándékai. Lázás küzdelem indult meg annak érdekében, hogy ez az ígéret valóra váljon. S a jelek azt mutatják, hogy a most előttünk álló esztendő ennek az ígéretnek beteljesedését fogja hozni. Egy új művészet hajnala előtt állunk. A legnagyobb csapás most készül arra az esztetikára, amelynek fundamentumát még Aristoteles vetette meg. Új műfajok vajudnak új formák elé az új mondanivalók számára. A film lehetőségei a végtelen felé tágulnak ki. Eddig a lehetőség jelentette a végső határt s most ez a határ a végtelenbe lendül. Az a nagy gazdasági változás, melynek szenvedői vagyunk, félig tudatlanul s félig sem észrevéve legnagyobb jelentőségét, új utakra kényszeríti az emberi szellemet is. Csak csodálni tudjuk mindazt, amit a sirbahanyatlott nemzedék alkotott meg előttünk, de nem elégíti ki a százados szépség a mai ember szükségletét. A nap ma más tájakra süt, mint Rembrandt korában s a vallásos elmélyedés nem a Raffael szépségideálijához menekül. A fonográfok leleplezése szerint még az emberi hang, a hangsúly is megváltozott alig tiz-husz év alatt. Hány változáson eshetett keresztül, mennyi fejlődésen ment át az a szép-

ségideál, aminek megvalósulását a színpadon is kereste s keresi egyre az ember.

Az új színház meg fogja találni előbb-utóbb a maga hangját, a maga formáját, meg fogja tudni szóltatni az új tömegek új életérzéseit, talán egyszer mégis csak abban az örök formában, amelyik nem lop színes rongyokat és görögützet a pikturától, kulisszákat a szobrászattól és építészettől és mindehhez »hangulati elemet« a zenétől. Talán egyszer meg fogja találni a színpad a maga hangját is s talán a beszélő film lesz az új színpad új hangja. A szerelmi kettősök és házassági há-

romszögek unt geometriai figurái helyett, a levendulák és limonádék s a színpad vegykonyhájának egyéb herbateái után mégis csak eljön egyszer az a nagy átalakulás, mely végre *mai embert* állít a színpadra s a *ma embere* a *ma embereihez* fog szólni akkor is, ha a színpadról beszél.

A beszélő film új korszakát fogja megnyitni a művésztörténetének, melynek merev megállapításait és iskolás skatulyázását már a mi mozink is veszélyeztette. A világot jelentő deszka helyébe a világot jelentő vászon lép. A deszka és vászon küzdelméből a vászon kerül ki győzelmesen. A művészet először

eldemokratizálódott, ha úgy tetszik: elproletarizálódott s ha még jobban tetszik: népművészetté vált, nem mintha maga a nép kurblizná a fellevevő gépet, de nem az exkluzívek izlése, kívánsága és igényessége, hanem magának a tömegnek legelsődlegesebb tetszése szabja meg a filmek tartalmát, formáját és eszközeit is.

Mi, vajdasági magyarok, kétszeres kíváncsisággal, kétszeres kíváncsisággal várhatjuk az új művészet kialakulásának ígéreiteit. Mert számunkra egy lepedő csak a világot jelentő deszka is és sokszor ez a lepedő is milyen világról hoz üzenetet!

A parasztdemokrata koalíció vezetői cáfolják a belső ellentétekről szóló híreket

„A célban nincs köztünk különbség, csak a kifejezésekben“ — mondja dr. Drljevic Szekula — Pribicevic és támadása a beogradi politika ellen

A horvát parasztpárt főtitkára is elmegy az interparlamentáris konferenciára

Beogradból jelentik: A Beograd és Zagreb közti ellentétek kérdése foglalkoztatja leginkább a politikai köröket. A parasztdemokrata koalíció vezetői naponta nyilatkozatokkal lépnek a nyilvánosság elé és ezekben egyre világosabban írják körül a parasztdemokrata koalíció harci célját.

Ez a cél az állam berendezkedésének teljes megváltoztatása.

A harc most már nyíltan a centralisztikus berendezés ellen folyik és helyébe olyan berendezkedést óhajtanak, amely az egyes országrészeknek nagy önállóságot biztosítana a jugoszláv állam keretén belül. Az egyelőre mellékes, hogy ezt a berendezkedést föderatív vagy autonómisztikus államszövetségnek fogják-e nevezni és e tekintetben a parasztdemokrata koalíció vezetőinek nyilatkozatai meglehetősen eltérők.

Drljevic Szekula a parasztdemokrata koalíció céljairól

A parasztdemokrata koalíció álláspontjára igen jellemző az a nyilatkozat, amelyet dr. Drljevic Szekula adott az újságíróknak. Drljevic arra a megjegyzésre, hogy radikális és demokrata körökben Pribicevic cáfolata ellenére is azt állítják, hogy a koalícióban súlyos ellentétek vannak, a következőket mondotta:

— Ez egyáltalán nem áll. Azt egyébként láthatták Pribicevic nyilatkozatából is, hogy semmiféle nézeteltérés nincs köztünk. Célunkat világosan leszögeztük a Zagrebben augusztus elsején hozott határozatainkban.

Mi egyenjogúságot követelünk az összes állami, történelmi, illetve nemzetpolitikai egyedeknek, amelyek a mai államegységben egyesülve vannak.

Egyetlen jogász, vagy politikus számára sem lehet kétséges, hogy ez mit jelent. A parasztdemokrata koalíció egyes tagjai részéről használt különböző terminológia nem bizonyíték a célban való nézetkülönbségre, hanem csak annak a ténynek következménye, hogy a határozatokban a mi harci célunk csak körül-

írással van megjelölve, nem pedig egy terminussal.

— Vajjon az Önök követelése a történelmi egységek egyenjogúságára nézve közjogi egyenjogúságot jelentenek-e?

— Kétségtelenül — válaszolta Drljevic — és pedig annyira kétségtelenül, hogy a zagrebi határozatok minően más magyarázata azok negációját jelentené.

— Nem áll ez ellentétben a délszláv nemzeti egységgel?

— A jugoszlávság mint nemzeti egység, fikció.

Elméleti konstrukciók eredményeképpen lehetnek fikciók, de nincs olyan fikció a világon, amellyel sikeresen lehetne elleplezni az imperializmust. Radics István csaknem minden gyűlésén megmondotta, hogy a jugoszláv nemzetiség koholt és amit Radics István mondott, az igaz. Ezt nem lehet sem pártihatózatokkal, sem állami törvényekkel megváltoztatni, mert hazugságot nem lehet törvénnyel igazsággá változtatni.

Etnikailag lehetnek délszlávok, szlovének, szerbek és bolgárok, azonban etnikailag nem léteznek jugoszlávok.

Jugoszlávok csak politikailag létezhetnek, de etnikailag nem. Amíg a délszlávoknak nem volt egységes államuk, az volt az óhajuk, hogy egységes államot alakítsanak és amikor a szerbek, horvátok és szlovének megalakították a jugoszláv államot, akkor a jugoszláv gondolat az egységes államot jelentette. Az egységes államból ki kell kapcsolni azt a jogot, amely hegemoniára vezet, mert ez nemcsak a nemzetiség princípiumának meg nem értését jelenti, hanem egyértelmű az imperializmussal. A nemzeti örendelkezési jog nem valamely nemzeti államnak az a joga, hogy elfoglaljon egy ugyanolyan nemzetiségű másik államot, hanem mindkettőnek az a joga, hogy egyesüljenek egy közös államban, ha mindketten akarják.

— A radikálisok és demokraták ideológiája szerint

a nemzetiségi egység Németországnak azt a jogát is jelentené, hogy elfoglalja Ausztriát, mert az osztrákok német nemzetiségűek.

Ilyen durva teóriát egyetlen birodalmi német sem tudna kigondolni, hát még nyíltan képviselni.

Az újságírók ekkor ezt a kérdést intézték a képviselőkhöz:

— Elképzeli-e annak a lehetőségét, hogy a parasztdemokrata koalíció az Obznana alá vonják?

— Először is az ugynevezett államvédelmi törvényt a kommunizmus elleni védőintézkedésül hozták. A mi harcunk nemcsak jobb és igazságosabb, hanem az egyedül lehetséges állami berendezkedésért folyik és azt senki sem állíthatja be úgy, hogy eltávolodása volna, hanem ellenkezésképpen el kell ismerni, hogy épen közlekedése államunknak Nyugat-Európa felé. Nem mi tértünk le a legális harc teréről, hanem az ugynevezett szilárd épület kőművesei, a hegemonia oszlopai. A június 20-iki bűncselekmény után ő ellenük kellett volna alkalmazni az államvédelmi törvényt. Hogy a mostani rezsim ellenük nem alkalmazhatja az Obznana-t, az előttem ép oly világos, mint az, hogy a nép erre a mai rezsimre már rég kiterjesztette a maga Obznana-ját.

Kiújítják az ellentétek a radikális pártban

Vukicevic Velja híveinek szerdai határozata, amellyel politikai párttitkárság felállítását határozták el, újból felkavarta az ellentéteket a radikális pártban. Vukicevic és hívei akcióját az elégedetlenek csoportja, különösen a főbizottság hívei öffenzív cselekedetek minősítik, mert világos, hogy Vukicevic a titkárság segítségével az egész pártszervezést a maga kezébe akarja összpontosítani. A párttitkárság Vukicevic elnöksége mellett csütörtökön délelőtt ülést tartott, amelyen megállapodtak abban, hogy naponként délelőtt és délután fog dolgozni a titkárság és el fog járni a kormányról vagy az egyes miniszterekről a képviselők kívánságai ügyében. A klubhelyiségben ki is függesztettek egy értesítést, amely szerint a titkárság felhívja a képviselőket, hogy kívánságaikat és előterjesztéseiket írásban nyújtsák be a titkársághoz, amely azokat a kormányról el fogja intézni. A titkárságban Vukicevic három leg-

bizalmasabb híve, *Kobaszi* Szevo, *Kosztis* Milán és *Jevremovics* Dragutin dolgozik, de hír szerint *Vukicsevics* az elégedetlenkedők közül is be fog vonni néhányat a tükárságba.

A demokraták között is nagy elégedetlenséget keltett, hogy *Vukicsevics* híveinek konferenciáján támadták a demokrata minisztereket. Valószínű, hogy a demokraták részéről nem maradnak válasz nélkül a szerdán elhangzott beszédek.

A szerdai radikális konferenciával kapcsolatban a *Vreme* hosszú tudósítást közölt és részletesen hozta *Vukicsevics* Velja beszédét, amelyben a lap szerint *Vukicsevics* ismertette a demokratákkal folytatott tárgyalásait. *Vukicsevics* csütörtökön nyilatkozatot adott, amelyben a *Vreme* cikkét dementálta.

A radikális párt szűkebb főbizottsága a közeli napokban összeül, hogy letárgyalja a *Vukicsevics* által megindított

akciót. A radikális pártban megkezdődött belső tevékenységet politikai körökben úgy itélik meg, hogy a radikális vezetők számolnak a korai választások eshetőségével és a megindult akciók a választások előkészületei.

Hétfőn utazik el a jugoszláv interparlamentáris delegáció

A berlini interparlamentáris konferenciára kiküldött parlamenti delegáció hétfőn indul utnak.

Nagy feltűnést keltett, hogy *Krnjevic* Juraj dr. képviselő, a horvát parasztpárt titkára szintén elküldte utlevelét látogatás végett azzal, hogy el akar utazni a berlini interparlamentáris konferenciára. Ez a tény sok kommentárra ad alkalmat. Míg egyesek ezt a horvátok békülékenységére jelölve fogják fel, mások attól tartanak, hogy dr. *Krnjevic* e nemzeti fórum előtt fogja szót tenni a horvátok sérelmeit.

Pribicsevics Blédbe utazott

Zagrebból jelentik: *Pribicsevics* Szvetozár báró Svégel képviselővel csütörtökön délben Blédbe utazott, ahol hosszabb ideig fog tartózkodni. Elutazása előtt *Pribicsevics* Szvetozár fogadta az újságírókat és arra a kérdésre, hogy mi a jelentősége a brezovici látogatásának dr. *Bauer* Ante érseknél, ezeket mondta:

— Kötelességemnek tartottam meglatogatni az érseket, mert ő mint a száhbor volt képviselője, tagja volt a horvát-szerb koalíciónak és a horvát képviselők budapesti delegációjában is részt vett az összes nemzeti mozgalmakban és harcokban. Ez alkalommal megköszöntem a figyelmet és tiszteletet, hogy *Radics* Pavle, *Baszaricsek* Gyuró, valamint *Radics* István temetésén ő végezte a gyászszertartást. Velem volt *Kosztics* Agoston képviselőtársam is. Az érsek megmutatta nekünk kastélyát és ott tartott bennünket vacsorára. Természetes, hogy beszélgettünk nagy nemzeti érdekekről is, amelyekben az egész nemzetnek szolidaritásnak kell lenni, erről azonban nem nyilatkozom.

Pribicsevics ezután áttért a politikai kérdésekre.

— Fáj nekünk képviselőknek épügy, mint minden prékói horvátnak és szerbnek — mondotta — hogy Beogradban nyilvánosan megjelent egy lap, amely propagálta *Radics* István és az én meggyilkolásomat. Kérdem: melyik lap kelt ki ez ellen melyik beogradi társaság bélyegezte ezt meg? Vajjon a beogradi újságíróegyesület kizárta-e tagjai sorából azt, aki nyilvánosan gyilkosságra uszított? Meg kell állapítani, hogy még a parlamenti gyilkosság után sem biztos Beogradban a prékói szerb és horvát képviselők élete. Dr. *Kosztanovics* képviselőnek egy rendőrtisztviselő azt tanácsolta, hogy hagyja el Beogradot, mert ők nem felelhetnek életéért. Ez más szavakkal azt jelenti, hogy Beogradban olyan psziché uralkodik, hogy szökni kell mindazoknak, akik nem pendülnek egy huron a hegemonistákkal.

Ilyen légkör lehetne bármely más városban is, Zagrebben és Ljubljanában is, de Beogradban nem volna szabad lennie, mert Beograd az egész ország centruma és székvárosa és ezért tisztelnie kellene az összes politikai mozgalmakat és irányokat.

— Egy másik szomorú tény az, hogy Beograd a mi szomorú harcunkat, amit az egyenlőségért vívunk, a szerbek és horvátok közötti harcnak minősíti. Ez nem áll. Én szerblakta vidékekről kapok leveleket, amelyekben a levélírók kitartásra buzdítanak. Nemcsak Horvátországból és Dalmáciából, hanem Boszniából és főleg a Vajdaságból, valamint Szerbiából és az ottani szervezeteinktől, amelyek nem akarnak meghajolni a terror előtt. Ezek követelik, hogy a horvátság elégedett legyen és jogrend jöjjön létre, amellyel a horvátok megelégszenek. Mi nem azért küzdünk, hogy ebben az országban csak a horvátok legyenek megelégedettek, hanem azt akarjuk, hogy az összes népek békében éljenek.

A horvátországi szerbek helyzete bizonyos tekintetben rosszabb, mint a horvátoké.

Egyesek azt vélik, hogy a prékói szerbek csak azért vannak, hogy csendűkadjenek a horvátok és a többi ott élő nemzetiségek felett. Ezt a szerepet az úban megunták már a prékói szerbek is. A mi egyedül folytatott harcunkban nem csak a horvátoknak akarjuk biztosítani az őket megillető jogokat. Az állam minden polgárának jól fog ez esni és mi a prékói szerbeknek is biztosítani akarjuk, hogy egyenjogúak legyenek a szerbiai szerbekkel. A prékói szerb sem kívánja, hogy meghódított és alárendelt területen élőknek tekintsék őket. Azt kívánják a prékóiak, hogy tradícióknak megfelelően bírálják el őket és ne vegyék mellékesnek a kulturális, gazdasági és politikai képességeiket. Azt akarják, hogy ügyeiket saját maguk intézzék.

Agyonlőtte feleségét és öngyilkos lett egy pribicsevicsvői gazdálkodó

Az asszony éjszaka el akart szökni férje házából, de a férfi észrevette és két revolverlövessel végzett az asszonnyal

Noviszadról jelentik: Borzalmas család dráma történt *Pribicsevics* vői községben.

Idősebb *Filipsz* Jakab *Pribicsevics* vői német gazdálkodó házából a szomszédok éjszaka három revolverlövést hallottak. A házba nem mert senki bemenni, csak reggel nézték meg, mi történt. Reggel

az udvaron vérbe fagyva holtan találták *Filipsz* feleségét.

Azonnal értesítették a rendőrséget, amely be akart hatolni a lakásba, de az ajtó be volt zárva. Felfeszítették az ajtót és a szobában holtan találták *Filipsz* Jakabot, aki kezében még mindig szorongatta a revolvert.

Megvizsgálták a két holttestet és megállapították, hogy mindkettőjük halálát re-

volverlövés okozta és a lövések abból a fegyverből származnak, amelyet *Filipsz* még holtan is kezében szorongatott. *Filipsz* Jakabot fején találta a golyó és holtteste mellett egy véres kalapács feküdt.

A nyomozás megállapította, hogy *Filipsz* ölte meg feleségét, azután öngyilkos lett.

Érdekes, hogy a tragikus véget ért gazdálkodó fia, ifjabb *Filipsz* Jakab hat év előtt kapavál agyonverte szomszédját, *Frank* Keresztélyt, amiért két évi fegyházbüntetésre ítélték, amit már kitöltött és azóta Magyarországon tartózkodik, mert a falu népe agyon akarta verni. Idősebb *Filipsz* Jakab háromszor nősült és amikor első felesége meghalt, az egész falu arról sutogott, hogy

az asszonyt megmérgezte az ura.

A véres áldozatok
A *Bácsmegeyi Napló* vrbázi munkatársa csütörtök délután kiment *Pribicsevics* vőre, hogy a tragédia részleteit megtudja. A csendes sváb községet egészen felforgatta a véres szenzáció. A mezei munka szünetel *Pribicsevics* vőn. Az egész község ott van *Filipsz* háza előtt és tárgyalják a szörnyű tragédiát. A házban még semmit sem mozdítottak el helyéről. A törvényszéki bizottságot várják. Az udvarban letakarva fekszik az asszony holtteste.

Az asszony hátán fekszik, feje csupa vér, inge egészen össze van tépve és keze görcsösen szorít egy csomó véres százdinarost.

A szobában a földön fekszik *Filipsz* holtteste. A gazdálkodó inge is össze van szakítva, fején véres seb, mellette egy kalapács és az egész szoba borzalmasan fel van dülva. Az asztal feldöntve, a földön összetört csészék darabjai, az ágy teljesen szétdobálva és minden arra vall, hogy a borzalmas tragédiát dulakodás előzte meg.

Hogy történt a tragédia?

A *Pribicsevics* vő rendőrség részéről *Muzsicski* György rendőrfőnök, a vrbázi csendőrségtől pedig *Milankovics* Iván őrmester és *Vlahovics* Dusan káplár folytatták le a nyomozást és a lehetőség szerint rekonstruálták a tragédia részleteit.

Idősebb *Filipsz* Jakab, miután második feleségétől elvált, két évvel ezelőtt vette nőül mostani feleségét. A gazdálkodó hatvanhárom éves volt, felesége pedig 41 éves. A házastársak között ha-

marosan gyakoriak lettek a veszekedések és *Filipsz*, aki egyébként is kötekedő természetű ember volt, egy év előtt egy hatalmas buldogg revolvert vásárolt és azt állandóan magával hordotta, éjjel pedig párnája alá tette.

Filipsz Jakab nemrég felszólítást kapott egy kulai ügyvédtől, hogy haladéktalanul fizesse meg második felesége követelését. A gazdálkodó azóta egészen buskomor lett és kijelentette, hogy minden vagyona rámege erre a tartozásra. A harmadik asszony is tudomást szerzett az ügyről és — mint később megállapítást nyert,

elhatározta, hogy elhagyja férjét. Szerdán éjjel akart eltávozni a házból *Filipsz* és megvárta, míg férje elaludt. Egy óra tájban az asszony felkelt, magához vette megtakarított pénzét és holmiját akarta összecsomagolni, amikor férje felébredt. A házastársak bizonyára dulakodni kezdtek és

a verekedés hevében az asszony felkapott egy kalapácsot és azzal ütötte férjét.

A kalapács azonban csak a hátát sértette meg az öreg embernek, aki kicsavarta felesége kezéből a kalapácsot és előrántotta párnája alól revolverét.

Az asszony pénzével kezében kiütött az udvarba, de *Filipsz* kétszer egymásután utána lőtt.

Mindkét golyó talált és az asszony holtan esett össze.

Filipsz erre visszament a házba, magára zárta az ajtót és jobb hátlántékon lőtte magát.

A golyó azonnal halált okozott.

A szombori törvényszék vizsgálóbizottsága pénteken száll ki a helyszínre.

A londoni légi hadgyakorlatokat váratlanul lefújták

A légi támadás teljesen elpusztította volna Londont

Londonból jelentik: Csütörtökre virradó éjjel váratlanul lefújták a London feletti repülőgyakorlatokat.

Hivatalos részről ezt azzal magyarázzák, hogy az eddigi gyakorlatok során elegendő tapasztalatot gyűjtöttek és minden támadó repülőgépet sikerült lelőni.

A *Daily Telegraph* azt írja, hogy a hadgyakorlat szomorú perspektívát nyújt az angol főváros lakosságára számára, mert kétségtelenül be-

bizonyosodott, hogy a támadók vannak fölényben és könnyűszerrel elpusztíthatják egész Londont.

A légügyi minisztérium maga is elismeri, hogy a támadások áttörték a védelmi vonalat és

a támadók London legfontosabb pontjaira képesek voltak pusztító bombát dobni.

A többi lap is azt írja, hogy London már rég romokban heverne, ha nem csupán hadgyakorlatokról lenne szó.

Kubát is végigsöpörte az orkán

A tropikus szélvihar és felhőszakadás óriási károkat okozott

Havannából jelentik: Az új örvénylő trópusi szélvihar most elérte Kuba partjait és minden előzetes óvintézkedés ellenére borzalmas károkat okozott. Az Egyesült Államok flottájának kubai rádióbázisa, amely a Guantanamo-öbölben van felállítva, azt a jelentést küldte, hogy

az orkán, amelyet felhőszakadás kísér, Kuba keleti partvonalát végigpusztította.

A trópusi felhőszakadás annyira megduzzasztotta a Mayari-folyót, hogy az kilépett medréből és széles területeket elárasztott. A termés itt teljesen meg-

semmisült és több ezer állat pusztult el.

A mentőcsapatoknak idáig még nem sikerült erre a területre behatolniuk, hogy a katasztrófa áldozatainak segítséget vigyenek.

A Guantanamo-öbölben fekvő Cajmanera tengeri kikötőben olyan erősen pusztított az orkán, hogy nagyon sok parti hajót a partra vetett. A kikötőben a szélvihar ereje olyan rettenetes volt, hogy sebessége 148 kilométert ért el.

Az eső magassága huszonnyolc centimétert tett ki.

A kár felbecsülhetetlenül nagy.

Véget ér a kánikula

Lényeges lehülés várható

A néhány napja tartó ujjabb hőhullám csütörtökön elviselhetetlenné tette a meleget. Az egész Vajdaságban kibírhatalan forróság volt és

Szabotícán délelőtt napsütésben 49, arnyékban 38 fok Celsius meleg volt és még a késő délutáni órákban is abnormis hőség uralkodott.

Csütörtökön azonban már csak Jugoszláviában, a Balkánon, Magyarországon és Olaszországban volt erős a meleg, azonban

nyugaton már mindenütt lényegesen leszállt a hőmérséklet.

Berlinben 18, Brüsszelben 13, Angliában 12, Párisban 16 fok Celsius volt reggel a hőmérséklet, szemben a beogradi 29, budapesti 27, a római 26 és a messinai 29 fokos reggeli hőmérséklettel. Ezenkívül Németországban több helyen nagy csapadék is volt.

A lehülés északnyugatról jön és minden valószínűség szerint még péntekre virradó éjjel elérkezik hozzánk.

A Meteorologiai intézet jelentése szerint zivataros esők várhatók nyugati szelekkel és hősüléssel.

Trockij Berlinben tartózkodik?

Egy berlini lap tudósító szerint Trockij a szovjetkormány tudtával hagyta el Oroszországot és irói tevékenységet folytat

Párisból jelentik: Már szerdán jelentette egy hírszolgálati iroda, hogy Trockij elhagyta oroszországi száműzetését és Berlin környékén tartózkodik.

A *Chicago Tribune* csütörtökön berlini tudósítójától közli azt a feltűnést keltő jelentést, hogy az újságíró látta és felismerte Trockijt Berlinben. A tudósító

azt állítja, hogy

Trockij a moszkvai hivatalos tényezők tudtával és beleegyezésével hagyta el Oroszországot, hogy irói tevékenységének szentelje magát és állítólag megígérte, hogy nem fog Oroszországot ellen irni.

A volt népbiztos barátainál tartózkodik egy falusi házban, nem mesz-

sze Berlintől

és a jelentés szerint, az utóbbi napokban titokban többször Berlinben volt. A tudósító még azt is jelenti, hogy Trockij előbb három hétig Stettinben lakott, majd július végén az Odera melletti Schwedt városkába utazott, ahonnan azután Berlinbe jött. A tudósító szerint Trockij nagyon megöregedett.

A török külügyminiszter a Jugoszláviával és Németországgal tervezett barátsági szerződésről

Tevfik Rusdi bey török külügyminiszter fontos tárgyalásokat folytat Budapesten

Budapestről jelentik: Tevfik Rusdi bey török külügyminiszter kedd este óta Budapesten tartózkodik. A török külügyminiszter tiszteletére szerdán délután Valkó Lajos külügyminiszter a Margitszigeten ebédet adott, este pedig a budapesti török követségben volt estély, amelyen a magyar közélet vezetői közül több mint százán vettek részt. Az estélyen

a török külügyminiszter hosszabb megbeszéléseket folytatott Valkó külügyminiszterrel és később bevonták a tárgyalásokba a bolgár ügyvivőt is.

A tárgyalások után Tevfik Rusdi bey külügyminiszter nyilatkozatot adott az újságíróknak és nyilatkozatában foglalkozott azokkal a hírekkel is, hogy

Törökország, Jugoszlávia és Németország között szerződési tárgyalások vannak folyamatban.

Ezzel kapcsolatban a török külügyminiszter a következőket mondotta:

— Ezekről a híresztelésekről én is hallottam azonban arról, hogy ennek valami alapja is lenne, nem tudok.

Törökország viszonya ugy Jugoszláviával, mint Németországgal jó, sőt bátran állítható, hogy kifogástalan jó és külön barátsági okmány aláírására nincs szükség. Ha azonban az események úgy hozzzák magukkal, könnyen lehetséges, hogy a három állam közt fennálló jóviszonyt szerződéssel is meg fogjuk pecsételni.

Hogy ebben az irányban odahaza történt-e valami változás, nem tudom, mert

öt hete távol vagyok a török fővárosától, de nem hiszem és nem is valószínű, hogy épen távollétem alatt történt volna ilyesmi. Törökország külpolitikájának vonala teljesen egyenes és Törökország viszonya az európai hatalmakkal a lehető legkedvezőbb és legbarátságosabb.

Bethlen miniszterelnök, aki a török külügyminiszter megérkezésére való tekintettel szabadságát két napra megszakította és Budapestre érkezett, csütörtök este vacsorát adott Tevfik Rusdi bey tiszteletére. A török külügyminiszter már csütörtök délelőtt meglátogatta Bethlen miniszterelnököt és Valkó Lajos külügyminisztert, akikkel hosszasan tárgyalt a Magyarországot és Törökországot érdeklő külpolitikai kérdésekről.

Kilenc macedon bandavezért tartóztattak le Bulgáriában

Az olasz kormány felhasználja az angol-francia demarsot, hogy a maga számára nyerje meg Bulgáriát

Szófiából jelentik: Az angol-francia demars következtében

Ljapcev miniszterelnök utasítására Szófiában szerdán általános razziát tartottak és a rendőrség kilenc macedon komitációsvezért tartóztatott le.

A rendőrség elrendelte a macedon bandavezéreknek Szófia területéről való kitiltását.

A szófia olasz követ szerdán délelőtt látogatást tett Ljapcev miniszterelnöknél s közölte vele azokat az okokat, amelyek az olasz kormányt arra bírják, hogy ne csatlakozzék Anglia és Franciaország ama követeléséhez, hogy a macedon forradalmi szervezeteket haladéktalanul oszlassák fel.

Az olasz követ kormánya magatartását a következőképpen indokolta:

1. A macedon forradalmi szervezetek az olasz kormány véleménye szerint most sem hatalmasabbak, mint voltak Protogerov tábornok meggyilkolása előtt.

2. Az olasz követ szerint az angol és francia kormány a demarsot Jugoszlávia kívánságára tette meg,

amiért is Olaszországra nézve semmiféle ok nem forgott fenn a francia és angol kormány lépéséhez való csatlakozásra.

Olaszország teljesen szabad kezét kíván biztosítani Bulgáriának, amelynek kormánya az olasz vélemény szerint minden külső befolyástól mentesen maga is minden bizalommal kellő intézkedéseket fog tenni az államrenddel szembeálló szervezettek működésének megakadályozására.

Mint Londonból jelentik, Angliának a Szófiában átnyújtott demarsban való részvételét hivatalos körök azzal okolják meg, hogy

azok a gyilkos merényletek, amelyeket a macedon komitè szervezett meg, erősen veszélyeztetik a Balkán békéjét.

Az angol kormány nagy súlyt helyez arra, hogy Jugoszlávia és Bulgária között a viszony barátságossá váljék.

Olaszország elutasító magatartása Londonban hívós fogadtatásra talált

és kétségtelenné tartják, hogy Olaszország azért nem vett részt a diplomáciai lépésben, mert Franciaország balkáni politikája erősen kedvez Jugoszláviának.

Borzalmas vasuti szerencsétlenségek Szerbiában

A Beograd—szkopjei vonalon k siklott egy személyvonat és husz utas meghalt — Három vasutast halálra forrázott egy megrepedt csőből kiömlött víz a nisi gyorsvonat mozdonyán

Beogradból jelentik: Két borzalmas vasuti szerencsétlenség történt Szerbiában.

Az egyik szerencsétlenségnek — a Beogradba érkezett hírek szerint — husz áldozata van, míg a másik szerencsétlenség alkalmával három vasutas lelte halálát.

A Beograd—szkopjei vonalon Bresevó és Dadanovác állomások között a vranjevi tartomány területén eddig még ki nem derített okból délután egy óra harminc perckor kisiklott egy személyvonat.

A személyvonat kocsijai felborultak és maguk alá temették az utasokat.

A romok alól a sebesültek javveszékélésé

hallatszott és azok, akik sértetlenek maradtak, vagy csak kisebb sebesülést szenvedtek, rémülten látták, hogy

a felborult kocsikban véres halottak egész tömege iekszik.

Azonnal értesítették a kumanovói és szkopjei állomásokat, ahonnan segélyvonatokat küldtek a katasztrófa színhelyére. A mentés eredményéről még nem érkezett hiteles jelentés Beogradba, de annyi bizonyos, hogy a halottak száma rendkívül nagy és megbízható helyről származó értesülés szerint

2 szerencsétlenségnek husz halottja van és a súlyos sebesültek száma is rendkívül nagy.

Csütörtök délután Sztanics Andra közlekedésügyi miniszter különvonaton a szerencsétlenség színhelyére utazott.

A másik vasuti szerencsétlenség a Beograd—nisi vasútvonalon történt és részletei megrázóan igazalmasak. A 101. számú gyorsvonat mozdonyán Lebeder Alekszandar orosz mozdonyvezető és Gyorgyevics Vlada fűtőn kívül egy bizottság utazott, amelynek tagjai voltak: Gyorgyevics Koszta inspektor, Miroszavljevics Vlada mérnök és Drenovac Vojiszláv ellenőr.

A vonatnak késése volt és hogy azt behozzák, makszimális sebességgel haladtak. Poponica állomás előtt egy cső,

amelyben forró víz cirkulált, megrepedt és

valóságga forróvíz-eső zuhant a mozdonyon tartózkodókra.

Lebeder mozdonyvezető azonnal fékezett és igyekezett a vonatot megállítani, ami azonban csak lassan történhetett meg, minthogy a gyorsvonat rendkívül nagy sebességgel haladt. Közben Gyorgyevics Koszta inspektor kiugrott a mozdonyból, majd végül is

a mozdonyvezetőnek, aki már teljesen megvakult, sikerült a vonatot megállítani.

A vonat kísérő személyzete és az utasok a mozdonyhoz rohantak, ahol halálukra találták meg Lebeder mozdonyvezetőt és Miroszavljevics mérnököt; míg a fűtő és Drenovac Vojiszláv ellenőr szintén súlyos égési sebeket szenvedtek.

A sebesülteket a nisi kórházba szállították, ahol azonban

Lebeder és Miroszavljevics meghaltak.

Felkutatták a pályatestet és a sínek mellett holtan találták meg Gyorgyevics Koszta inspektort, aki esés közben egy kőbe vágta a fejét.

A szerencsétlenséget az idézte elő, hogy a mozdony már a megengedettnél hosszabb ideje volt forgalomban anélkül, hogy generális javításon ment volna keresztül. A vizsgálatot megindították annak megállapítására, hogy a katasztrófaért kit terhel a felelősség.

Ottót mint osztrák császárt ünnepelték Tihanyban

Az osztrák legitimisták tüntetése a néhai Károly császár emlékére rendezett Ünnepeken

Budapestről jelentik: Tihanyban a benecés apátság ósregi kolostorában, mint minden évben, szerdán is ünnepeket tartottak IV. Károly emlékére. Az ünnepeken az idén az osztrák legitimisták is részt vettek. Az osztrák legitimistákat Lichtenstein János herceg vezette, aki az egykori királyi szobában elhelyezett emléktábla előtt beszédet mondott, amelynek során a következő kijelentést tette: — Megüljtük hűségfogadalmunkat hatalmas császárnak fíhöz, Ottóhoz. Verrőlket és vagyonunkat Ottó császárdért.

— Hoch Ottó! — kiáltották az osztrák legitimisták, míg az ünnepeken résztvevő magyar mágnások, akiket kínosan érentett, hogy Ottót, mint császárt ünneplik, némák maradtak. Az osztrák legitimisták tüntetése kínos hatást keltett magyar legitimista körökben.

Tébolydába zárták a román panama leleplezőjét

Bukarestből jelentik: A damboritamegyei petroleumterületeken folyó visszaélésekkel kapcsolatban több milliárdos panamákról rántották le a leplet. A panamával a román államot több mint négy milliárd lejrel károsították meg a dambovitai agrártanácsosok, prétorok és néhány politikai személy. Az igazságügyminiszter kijelentette, hogy az összes bűnösök elnyerik büntetésüket, de a panamában részes országgyűlési képviselők letartóztatását máig se rendelték el.

A Dimineata szenzációs megállapításokat közöl a panamáról. Okmányokkal bizonyítja, hogy a dambovitamegyei törvényszék főügyésze már három évvel ezelőtt figyelmeztette az igazságügyminiszteriumot a hallatlan panamára, de jelentését számba sem vették, sőt a főügyészt jelentésének megtétele után elmeógyógyintézetbe internálták. Most, hogy a panama mégis kipattant, az igazságügyminiszter rehabilitálta a főügyészt és három évvel ezelőtt megtett jelentésére most ad dicséret és köszönetet. A főügyész, Petrescu-Comsa Constantin már nem érte meg rehabilitálását, mert hétfőn meghalt a Marcuta Noua nevű elmeógyógyintézetben.

Hetven nap alatt hetven vörhenymegbetegedés

Szubotica város egészségügyi hivatala felhívja a szülőket, hogy oltassák be gyermekeiket vörheny ellen.

Az utóbbi hetekben egyre emelkedik Szuboticán a vörhenymegbetegedések száma. Vörhenymegbetegedések eddig főképpen a tanyákon: Tompán, Hajdújárason és a környező vidékeken fordultak elő nagy számban, az utóbbi napokban pedig már a városra is áttért. A városi egészségügyi hivatal már hónapokkal ezelőtt megtett minden intézkedést a vörhenyjárvány megelőzésére. Az állami bakteriológiai intézet igazgatósága felhívást tett közzé, amelyben felhívta a szülőket, hogy gyermekeiket oltassák be vörheny ellen, de a felhívásnak csak a szülőknél kis része tett eleget.

A Bácsmegeyi Napló munkatársának érdeklődésére dr. Pavkovic Milutin városi tisztifőorvos kijelentette, hogy az utóbbi hetven nap alatt hetven vörhenymegbetegedés történt és a betegek közül tizenhárman meghaltak.

A városi főorvosi hivatal újból felhívja a szülőket, hogy gyermekeiket minél előbb oltassák be vörheny ellen a városi egészségügyi hivatalban, amely a városháza harmadik emeletén van elhelyezve. Az egészségügyi hivatal naponta délután öt óráig tizenkét óráig végez oltásokat teljesen díjmentesen.

Meghalt a zsirszódával leöntött szubotici lakatos

A merénylő nő állapota állandóan javul

A szubotici központi kórházban pénteken reggel hat órakor meghalt Odobasics György szubotici vasúti lakatos, akit a múlt héten, mint ismeretes, egy szubotici leány zsirszódával az uccán leöntött.

A múlt héten szerdán a Majsai-uti vasúti hid közelében történt a merénylet, amelynek áldozata lett Odobasics György harminchat éves lakatos. Odobasics már régebbi idő óta udvarolt Turanov Ilona huszonkilenc éves háztartásbeli leánynak. A szerelmesek már az esküvő napját is kitűzték, amikor váratlan fordulat történt. A fiatal ember valahogyan megtudta, hogy a leánynak van egy törvénytelen gyermeke. Odobasics ezért kedden felkereste menyasszonyát és közölte vele, hogy ezután nem veheti el feleségül.

Szerdán délután Turanov Ilona a Majsai-uti hídnál várakozott a vőlegényére, akinek arra kellett elhaladnia. Tizenkét óra után valóban jött Odobasics, aki mit sem sejtve közeledett a nő felé. Köszön-

tették egymást és pár szót beszéltek, amikor Turanov Ilona hirtelen egy zsirszódával feltűve rántott elő a ruhája alól és azzal leöntötte a fiatal embert. A merénylet után a szerelmében csalódott nő le akart ugrani a vasúti hídról, de ebben az ösztönösen reagált járókelők megakadályozták. A merénylő nőt a rendőrséget az ügyeletes szobába vitte, míg az eszméletlen embert a mentők a kórházba szállították.

Turanov Ilona feldultan állt a rendőrséget előtt, aki megkezdte a kihallgatását. Egy őrizetlen pillanatban az elkésredett nő a ruhája zsebéből egy másik zsirszódával feltűve rántott elő és még mielőtt megakadályozhatták volna, kiitta annak tartalmát. A súlyosan sérült nőt szállították a központi kórházba, ahol napokig élet-halál között lehetett.

Odobasics György állapota, bár súlyos volt, nem látszott reménytelennek. Egy hétig feküdt a kórházban, majd az orvosok lemondtak róla, mert a maró folyadék, amely az egész arcát eltorzította, a tüdőbe is behatolt és azon keresztül megtámadta az agyvelőt is. A szerencsétlen fiatal ember pénteken reggel borzalmas szenvedés után meghalt.

A szerelmi dráma áldozatának haláláról Mázics Andrija rendőrkapitány jelentést tett az ügyészség vezetőjének, Makszimovics Szevannak, akinek még a napokban be fogják nyújtani az ügy összes aktáit is.

A kórházban kihallgatták a dráma életben maradt szereplőjét, Turanov Ilonát, aki beismerte, hogy a merényletet előre megfontoltan követte el, mert a férfit felbontotta az eljegyzést akkor, amikor már mindenki tudott arról. Ezt a szégyent nem bírta elviselni és elhatározta, hogy bosszút áll a fiatal emberen. A merénylő nő állapota napról-napra javul.

A rendőrségen Mázics Andrija rendőrkapitány szombaton kezdi meg a halálos végű szerelmi dráma szemtanúinak kihallgatását.

Világhírű biológus Noviszadon

Beszélgetés dr. Reiter Tiborral, aki a hülyeség elleni gyógyszer felfedezte

Néhány nap óta érdekes vendége van Noviszadnak: egy huszonöt éves fiatal ember, akinek nevét az egész tudományos világ ismeri.

A lugosi származású világhírű biológust dr. Reiter Tibornak hívják. Szerény, irtózik minden nyilvános szerepléstől, csak tudományos kutatásainak él és amikor megkérjük, hogy magáról, tudományos működéséről beszéljen, elhárító mozdulatot tesz. Csak hosszas kérésre kezd beszélni:

— Vajon kinek érdekelhetne az én magánéletem? Tudományos kutatásaim is csak a tudományt érdekelhetik. Idejöttem néhány napra pihenni, hogy pár nap múlva friss erővel folytassam ott, ahol elhagytam.

— Berlinben élek és biológiával foglalkozom. Az élő lényeknek egymáshoz és a környező természethez való viszonyára vonatkozó kutatások érdekelnek. Orvosnak készültem és biológus lettem. Ezidő szerint a berlini első egyetemi klinikán és laboratóriumokban dolgozom. Rövid idő múlva azonban elhagyom Berlint és Hiedelbergbe megyek, ahol a Kaiser Wilhelm Forschungsinstitutnál fogom működésemet folytatni, ahol sokkal több tér nyílik kutatásaim számára, mert a heidelbergi intézet a világ legelső és leghatalmasabb, egyúttal legmodernebb intézmé-

nye, amint hogy a németek a fényterápia terén az egész világon vezetnek.

Az első kísérleteket diákkoromban végeztem és tizenkilenc éves koromban fedeztem fel a Thyropurint, amely pajzsmirigyek tiszta hormonja. A berlini, svájci és a külföldi sajtó hosszasan foglalkozott ezzel a találmánnyal, úgy hogy ma már egész nagy irodalom keletkezett a Thyropurinnal. A Chemische Fabrik Arthur Jaffe, Berlin készíti a Thyropurint, amellyel sikeresen gyógyítják a hülyeséget. Sikertörténet a pajzsmirigy hormonját előállítanom és erről több nemzetközi orvos- és biológiai kongresszuson tudományos előadásokat tartottam. A Thyropurin azonkívül, mint soványító szer is bevált és nagy sikereket érnek el vele. Hogy a pajzsmirigy hormonjai milyen fontos szerepet játszanak a modern gyógyászatban, azt eléggé bizonyítják Steinach és Woronow kísérletei is. A pajzsmirigyek rendszertelen működése és kiválasztása súlyos betegségek okozójává válhat.

A hülyeséget eddig a legprimitívebb módszerekkel kezelték, a betegek valamely állati pajzsmirigyekből készült extraktumokat kellett szednie.

A gyógyításhoz mindenképp meg kellett találni a pajzsmirigyek tiszta hormonját. Kendall, egy neves amerikai or-

vos kísérletezett ebben az irányban és 1916-ban sikerült is neki felfedezni ezt az anyagot. Az amerikai orvos találmányából azonban az emberiségnek kevés haszna volt. Az amerikaiakat jellemző üzleti okokból felfedezését hét lakat alatti titokként kezelte és így utbaigazításai alapján legfeljebb kísérletezni lehetett, de határozott eredményekhez nem lehetett eljutni.

— Itt kezdődött az én szerepem. Egész másfajta utakon és hosszas kísérletek révén sikerült a Thyrint előállítanom, ami fehér aszbesztszerű, kristályosított szlakból áll és többek között 63 százalék jódot is tartalmaz. A Thyrinnal folytatott kísérletek eredményesek voltak, mert a kretinizmust lényegesen kisebb adagolással lehetett gyógyítani, mint pajzsmirigyporral. A fiatal békákat végzett kísérletek bizonyították, hogy egy-két pramm pajzsmirigyporra (ötven pajzsmirigyre) volt szükség, hogy a fiatal békák egy-két hét alatt teljesen kifejlődjenek, míg Thyroxin segítségével egy milligramm is elegendő volt, hogy ugyanezt a hatást 48 óra alatt el lehessen érni. A Thyroxin hatása annyira intenzív, hogy egyetlen grammmal 50.000 hektoliter vízben feloldva a fiatal békák gyors fejlődését tette lehetővé.

— Most egy másik nagy találmánnyal vagyok elfoglalva, amely a fényterápia körébe tartozik. Erről nemrég Stockholmban tartottam szakkörök előtt előadást, legutóbb pedig a lausannei radiológiai kongresszuson beszéltem a fényterápia hatásáról. Már a közeli hetekben egy munkám fog erről a felfedezésről megjelenni. Fényterápia segítségével a tüdőbaj, a lupus (börtuberkulózist), az angolkórt, vérszegénységet lehet majd gyógyítani.

Szakadozottam, szinte szóvakozottan beszéltem ezekről a nagyhorderejű kérdésekről és csak akkor vette észre, hogy mindent feljegyeztem, amikor már befejezte érdekes és tanulságos előadását.

— De mit érdeklí mindez a laikusokat? — kérdezte és újból megkért, hogy ne írjak erről semmit, de semmiesetre sem a személyéről.

Mayor József

Most jelent meg!

Pajzs Ödön:
Magyarok Kanadában
című könyve.

Ez a könyv az új magyar népvándorlás krónikája: az észak-amerikai magyarok harca az életért
Ára 68.— dinár

Megrendelhető
a Minerva r. t. könyvosztályában

A boszorkány

Írta: Kosáryné-Réz Lola

Megfogták őt és végigvonszolták a ritkás erdőszélben, sötétkékbe győző borókabokrok között, amelyek a gyümölcséből annyiszor főzött nekik varázslatosan erősítő italt. Nyöszörgött és halkán lihegett. Egy szóval sem könyörgött az életéért. Irtózat és rettegés töltötte el a lelkét, irtózat és rettegés, ami jobban gyötörte a durva és gonosz kezek kegyetlen szoritásánál, az éles, lábait és egyik lelőgő kezét a horzsoló kövekkel és a szurós, vad tüskenyővénnyel. Mit akarnak vele? El fogják égetni és táncolni fognak a máglya körül. Irtózatában rettenetes, émielyítő izgalmat és kíváncsiságot érzett. Milyenek lesznek a fájdalmak és milyen lesz a halál?

Nagy ordítással, gonosz kacagással cipelték felfelé, egyre feljebb a hegyoldalra. Mindenki ott volt a faluból. Hallotta az öreg kovácsné hangját, akinek lelohasztotta veszedelmes daganatát és a vállát egy kőműveslegény szoritotta és rángatta kegyetlen-gonosz kézzel, az a kőműveslegény, aki egyszer félholtan feküdt a kocsmá ajtaja előtt s ő öntött erős italt a szájába és dörzsölte meg a szívéit.

Halkan nyöszörgött és lihegett. A halálanságuk fájt neki s elfeledte egy pillanatra a kőműveslegény kemény kezét az éles köveket s a tüskéket és elfeledte az irtózatot és rettegést és az émielyítő, kvótrelmes izgalmat és kíváncsiságot.

Érezte, hogy vonszolja, háttal felfelé s homályos, könnybe és vérbe boruló szemmel véresikot látott a földön maga mögött. Kábult, szédült feje, amin véres seb látszott a homlok tájékán, — közel ütötték el lelből, hogy el ne meneküljön, hátra-hátrahanyatlott. Egy szál haj a szemét bántotta és nem törölkötte el onnantól.

Egyszerre újra éles fájdalmat érzett. Lelógó balkezére, ami tehetetlenül csüngött alá, rálépett valaki. Egy bábósz kisfiú szaladt mellette ordítva és vihogva s egyre a tenyerére taposott fatalpu kemény booskorával.

Fent az ég tisztakéken ragyogott. Fent az ég hűvös volt és csöndes és nézte őt titkos némasággal. Apró kis fehér bárányfelhők gyülekeztek a völgy felett. Mintha hívta volna őket valaki, úgy jöttek mindenünnen nagy csapatokban s vonultak együtt sietve délnek, a világosabb lomberdők fölé. Nem szabad nekik, kis felhőgyerekeknek látni, ami a dombtetőn történni fog.

— A gyerekeket... a gyerekeket küldjétek haza...

— Mit mond ez az átkozott? — kérdezte a kőműveslegény és megállt. — Figyeljétek csak, mond valamit a vén boszorkány.

Megrugta.

— Beszélj. Mit mondtál?

Hetykén s mégis kissé riadtan állt ott. Valami rettenetes átkozódást várt. Ki tudja, csakugyan, micsoda ereje van ennek a boszorkánynak? Hátha farkassá vagy nyulá változtattál? De nem

mozdult. Még keményebben fogta a vállát. S megállt a többi is és csönd lett, hogy a boszorkányt hallják.

— Küldjétek... küldjétek, — próbált bólogatni az öregasszony szédült-kábult véző fejével. — Nekem már... nem... nem baj, de a gyerekeket küldjétek haza... ők ne lássák. Ők ne tanulják. Ők ilyet ne tegyenek... A lelkükbe bele ne égen... annak a tűznek a kormos lángja... A gyermekek...

De a bábósz kisfiú, amint megértette, miről van szó, hangos kiabálással kezdett tiltakozni és messzebről is éles viítások törtek elő. Nem, a gyerekek nem akartak hazamenni és a szüleik nem kényszeríthették őket semmire már. Nem volt más kívánság bennük, mint az, hogy a sok csapásért, ami abban az esztendőben a vidéküket érte, valakin bosszút álljanak.

— Hadd lássák! — rikácsolta egy sovány asszony és magából kikelten, az ökleit felemelve hajolt ki a többiek közül a mohán fekvő boszorkány fölé. — Hadd lássák ők is, amint elpusztulsz! Látták az ellenséget, látták az égő házakat, látták a nyomorúságunkat, látták az éhhalált, hadd lássák ezt is! Hogy hogyan kínlódsz és hogyan vonaglik a tested! És nevéssenek rajtad!

— Igen, igen! Lássák! — kiáltották valamennyien. A kőműveslegény újra megragadta őt kemény kezeivel és vonszolta tovább, fel, a dombtetőre a tövises gazok és alattomos, hegyes kövek között. Azután felértek. A máglya készen állt már. Mialatt néhányan a boszorkány

oduja felé mentek, hogy elfogják őt, a többi fúrge kézzel fát hordott össze a dombtetőn és diadalmas kiáltozással üdvözölték az elítéltet és a hegyoldalon messzire utána kanyargó menetet. Most összekötötték az öregasszony kezét-lábát, hogy el ne szökhesen, bár alig tudott mozdulni már.

Abban a pillanatban, mikor a máglyára feldobták, még egyszer kinyitotta a szemét. Fogai erőlködve kocódtak össze, a nyelve alig mozgott, de beszélni akart.

— A gyerekeket...

Durva röhögés volt rá a válasz s a kőműveslegény harsány hangon kiáltotta: — Engedjétek előre a gyerekeket! Hadd lássák, hogyan pusztul el ez az átkozott, amiért nekünk nincsen kenyérünk!

S a gyermekek közelebb tolokodtak. Szemük tágra meredt. A lángok felcsaptak. Sűrű füst fojtotta el mindenki lélekzetét. A boszorkány ott feküdt a füst és láng között. Mi lesz most?...

De ime, irtózata, fájdalma és rettegése egyszerre elcsitult, mintha valami áldott kéz csodatevően végigsimította volna. Hát ez az égész? Semmi tagja nem fájt. Csak az fájt még egy pillanatra, hogy az emberek hálátlanok és igazságtalanok és ostobák. Meg, hogy a gyerekeket nem küldték el... aztán már az sem. Messze volt már és saját teste olyan idegen és közömbös lett a számára, akár a máglya fatörzsei.

Pörkölt hús szaga terjedt szét a levegőben.

Bál után bajonett

Életveszélyesen összeszurkálta vetélytársát egy szabadságot katona

Apatinból jelentik: Csütörtökön hajnalban a szolgálatba induló csendőrtörő a Fő-ucca végén az árokban vérben-fetregő embert talált. A több sebből vérző eszméletlen embert beszállították az őrszobára, ahol dr. *Dungyverszki* Mátyás eszméletére térítette és kihallgatták.

Kiderült, hogy a sebesült *Bogyó József* gyakornok munkás, átutazóban volt Apatinban. Éjszaka betért az egyik vendéglőbe, ahol éppen táncmulatság volt és ott megismerkedett egy leánnyal, táncolt is vele. Az ismeretségéből *Bogyó*nak, vallomása szerint, csakhamar konfliktusa támadt egy katonával, aki már régi udvarlója a leánynak.

Mindazonáltal a táncmulatság után *Bogyó* hazakísérte a leányt, majd elindult a vasútállomásra, hogy bevárja vonatát. Utközben összetalálkozott azzal a katonával, akivel már a bálban is szóváltása volt. A katona bajonettet rántott és rákiáltott: *Most meglakolsz!* Erre összeszurkálta, a fején két hatalmas vágást, azonkívül teste több helyen súlyos sebeket ejtett a szurony.

Az életveszélyesen sebesült ember megmaradt a vallomása mellett akkor is, amikor a csendőrség által kinyomozott tettes, *Ciger József* prilevicszentváni szabadságot katona, önvédelemre hivatkozott. *Ciger* azt vallotta, hogy *Bogyó* támadt rá, ő pedig védekezett, de nem tudja, hogyan került *Bogyó* az árokba. A csendőrség az áldozatot Gyakovóra szállította, a tettest pedig pénteken reggel reggel átadja a szombori katonai parancsnokságnak. *Ciger* Józsefet nyomban kihallgatták és megindították ellene az eljárást.

CIRKUSZ

Mi égett már le Palicson?

(Statisztika)

A palicsi Nadas égése után elérkezettnek látom az időt, hogy összeállítsam azoknak a statisztikáját, akik Palicson ezideig leégték. A Nadas-szálló Palics legújabb áldozata, de sorsát, mint annyi sok más palicsi dolog, szintén nem kerülhette el. Haló poraiban vizsgálja az a tudat, hogy előtte már igen sokan leégték, pedig olykor-olykor nem is volt olyan meleg, mint az idén. Sőt például a Strand-vendéglő tavalyelőtti bérleje éppen azért égett le, mert nagyon hideg volt és esett az eső. Ebből az egy égésből azonban nem szabad azt a következtetést levonni, hogy a többi tüzkárosultak is az eső miatt égtek le. Az alábbi statisztika mutatja, hogy égések a legkülönbözőbb okokból történtek.

A legrégebbi égés, amire emlékszünk, ezelőtt száz évvel történt. Akkor egy palicsi pásztor szívében gyulladt égő szerelem egy szép koresmárosné iránt, de mivel a menyecske nem volt hajlandó viszonozni a pásztor kétes érzelmeit, a legény egy éjszaka felgyújtotta a szép koresmárosné házáat, amely leégett. Ettől kezdve ismétlődtek a tüzek. Leégett az a vállalkozó, aki réges-régen gyönyörű terveket dolgozott ki a fürdő kiépítésére. Őt a bürokrácia és a szűkkeblűség égette le és azóta vajudik s csak adagoként épül Palics. A fürdő lassu fejlődésével együtt egyre emelkedett azoknak a száma, akik Palicson égtek le. Voltak ezek közt nagyreményű vállalkozók, iparosok és kereskedők, akik akartak valamit csinálni Palicsból. Voltak vendéglőbérlet, akik leégték, voltak uszók, akik versenyen égtek le, voltak, akik le akarták kötni a port fűvel és fával, de... ők is... voltak itt sportegyesületek, amelyek versenyeket rendeztek, de a közönség leégette őket, volt tüzijáték, ez azonban nem égett, de a közönség, amely a szezon elején tenger ígéretet kapott, hogy mi minden lesz Palicson, az viszont leégett.

Közvetlen a Nadas-szálló égése előtt *Mókuska* leégette a Szép Fiút, aki eddigi sikerein felbátorodva, átesapott a tisztes-ségesnek ismert asszonyok és leányok

moleesztálására. Ez az egy égés nem volt olyan veszedelmes, de a lángot, amely az Adonisz Samuból felcsapott, azt hiszem egy időre eloltották. A kár jelentéktelen. Nagyobb baj, hogy nem égnek a legújabb Szubotica-ra érkezett cigaretták sem — de ezt hagyjuk, nem tartozik szorosan Palicshoz. Szintén a Nadas-szálló égését megelőzőleg égett annak a hölgynek az arca, akit a nagyságos asszony vízben intézett el, miután a nő együtt lángolt öngyűsége férjével. Tekintve, hogy ez az eset a vízben történt, a tüzoltók nem vo-

multak ki. Az égésnek nagyon sok szemlélője volt és nagy riadalmat keltett a gyanútlanul lubickoló közönség körében. Még egy veszélyes égés volt Palicson. Egy fiatalember az ingyen-fürdőben tévedésből egy másik ember ruháit vette fel. Még nem távozott el, amikor kijött a vízből a ruha tulajdonosa. Többen látták, hogy a fiatalember talpa alatt égni kezdett a föld, de idejében elnyomták, még hozzá olyan alaposan, hogy az ifjú egy hétig bizonyosan nyomja az ágyát. Ebből a statisztikából is látszik, hogy

a Nadas-szálló nem áll egyedül a leégettek krónikájában. A különbség csak az, hogy Nadas-t egy pilóta égette le. Ezekből a nagyobb égésektől eltérően kisebb tüzek mindig előfordulnak. A napokban egyszerre két szalma is leégett a palicsi erdőben. A lángok azonban hamarosan ellobbantak és később mind a ketten vidáman borozgattak az egyik vendéglőben. Veszedelmes tüzfészek ez a Palics, ott minden ég, de aminek égni kellene: a *lám-pák*, azok nem égnek.

(sz. e.)

Zsirszódával leöntötte gyermekeit, aztán öngyilkosságot kísérelt meg egy szubotica kőműves

A nyomor miatt akarta megölni három leányát egy elkeseredett apa — A zsirszóda súlyosan összeégette az egyik kisleányt, a másik kettőt csak könnyebben sebesítette meg — Az apa leánykái szemeláltára kiitta a maró folyadékot és súlyosan megsérült

Az apa azt állítja, hogy nem akarta megölni gyermekeit

Borzalmas családi tragédia történt csütörtökön este kilenc órakor Szubotica külterületén, Kisbajmokban, ahol egy kőműves zsirszódával leöntötte három apró gyermekét, utána pedig öngyilkosságot kísérelt meg.

A családi drámának szerencsés véletlen folytán nincs halálos áldozata, csak két súlyos sebesültje: *Pajdusics* Antal kőműves és két és fél éves leánykája, akiket a zsirszóda összeégette. A családi dráma előzményeiről és lefolyásáról a rendőri nyomozás a következőket állapította meg:

A nyomor

Pajdusics Antal harminchat éves kőműves, a Kisbajmok 8. számú házában lakott három leánygyermekével, akik közül a legnagyobb öt éves, a legkisebb két és fél éves. A férfi hónapok óta külváltan élt feleségétől. A család napról-napra tengette életét és sokszor napok multak el, amíg meleg étel került az asztalra. Szegényes holmijukat már régen darabonként eladogatták és a lakásban éppen csak két ágy, néhány szék és más apró butordarab volt, amit már nem nélkülözhetett a család. *Pajdusics* csót a nyomor nagyon elkésztette és azt a kevés pénzt, amit néha napján keresett, a koresmában elitta. A három kisgyerek éhezett és ha a jószívű szomszédok meg nem könyörülnek rajtuk, már régen elpusztultak volna. Az apa napról-napra lejjebb süllyedt és sokszor napokig nem is tért haza a családjához.

»Éhes vagyok«

Csütörtökön *Pajdusics* munkában volt és néhány dinárt keresett. A munka végétével este hat óra után, a kőműves betért az egyik kocsmába, ahol bort rendelt és inni kezdett. *Pajdusics* nyolc óráig tartózkodott a kocsmában. Mikor hazatért, a három kislány már ágyban feküdt és a két kisebb már aludt is. Az apa hazaérve, egy ideig a konyhában ült, majd ráparancsolt az öt éves kisleányára, aki még fenn volt, hogy feküdjön le.

— *Olyan éhes vagyok, nem hozdál valamit emi?* — kérdezte a kisleány.

Pajdusics, aki ittas volt, rákiáltott a gyerekekre, hogy ne fecsegen. Örüljön, hogy él. A kiabálásra a másik két kislány is felébredt és sirni kezdett. A gyerekek sírása feldühösítette a részeg apát, aki felkelt és emivalót keresett, s miután nem talált, így szólt gyermekeihez:

— *Feküdjetek le szépen, én elmegyek és szerzek nektek emivalót s reggelre majd ehettek.*

A kislányok erre gyerekes örömmel megnyugodtak és valamennyien újból lefeküdtek, az apa pedig eltávozott. Hogy ezalatt *Pajdusics* mit csinált, nem tudják, de valószínű, hogy

ez idő alatt készítette el a zsirszódaoldatot,

amellyel később borzalmas tettét végrehajtotta. Az apa eltávozása után a gyermekek a lakásban eloltották a gyertyát és csakhamar elaludtak.

»Apuka, ne bánts!«

Kilenc óra tájban *Pajdusics*, aki már

kész volt a tervével, visszatért a lakásba. Világosságot gyújtott és látta, hogy gyermekei már alszanak. A szegényes lakásban egy ágyban aludt a három gyermek. Az ágy a fal mellett volt és benne vékony takaróval leterítve álmódott a megígért reggeliről a három csöppesség. *A nyomor miatt a végsőkig elkéseredett apa oda lépett az ágyhoz és vigyázva, hogy gyerekei fel ne ébredjenek, lehuzta róluk a takarót.* Sokáig nézte a gyerekeket, majd

megcsókolta őket és a következő pillanatban egy edényből, amelyet magával hozott, zsirszódával zudított az alvó gyermekekre.

A maró mérge okozta fájdalomtól mind a három leányka felriadt. Szívzsigatón sikoltozni kezdtek.

— *Apuka ne bánts, jók leszünk* — kiáltotta kétségbeesve a legnagyobb leány.

— *Nem kell a reggeli, apukám* — szólt a másik, aki azt hitte, hogy az apa azért haragszik, mert enni kértek.

A zsirszóda mindjobban hatni kezdett és

a legkisebb leányka eszméletét veszítve horgított az ágyon.

A másik két leány, akikre a legkevesebb zsirszóda ömlött, olyan hangosan kezdett sirni, hogy figyelmesek lettek rá a szomszédok is. *Pajdusics*nak, látva gyermekei borzalmas állapotát és szenvedését, nem volt ereje, hogy borzalmas művét befejezze. Esztét veszítve kiáltozni kezdett:

— *Pusztuljatok el inkább, mint-hogy éhen haljatok...*

Én is veletek — mondotta s a következő pillanatban

szájához emelte a zsirszódás edényt és kiitta tartalmát.

A szerencsétlen ember ezután fájdalmában sikoltozva összeesett.

»Apuka meghalt, jöjjenek segíteni«

A két megrémült és a fájdalomtól síró kisleány, akiket a zsirszóda alsó testükön ért, mikor látták, hogy apjuk összeesett, kiugrottak ágyukból és az udvarba szaladtak.

A lakásból kihallatszó sikoltozásra és gyereksírásra figyelmesek lettek a szomszédok, akik a nagykapun zörgettek. A két kislány az udvaron hangosan kiabálni kezdett:

— *Jaj, apuka meghalt, jöjjenek segíteni...*

Erre többen behatoltak az udvarra s a lakásba mentek, ahol megdöbbenő látvány tárult a szemük elé.

Az ágyban eszméletlenül feküdt egy kisleány, a szoba közepén pedig *Pajdusics* horgított.

A másik két kislány görcsösen sírva és az átélt izgalomtól szinte önkívületi állapotban elmesélte, hogy apjuk álmukban zsirszódával leöntötte őket, aztán szemük láttára kiitta a zsirszódát. Azonnal értesítették a történetről a kisbajmoki rendőrlaktányát, ahonnan *Hupkó* Iván rendőrbiztos több rendőrrel kiment a tragédia színhelyére. Nemsokára megérkeztek a mentők is és az ügyeletes or-

vos, aki megvizsgálta a sebesülteket és megállapította, hogy

a legkisebb leányt a zsirszóda súlyosan összeégette, úgyhogy azonnal a kórházba kellett szállítani.

Pajdusics súlyos külső sérüléseket szenvedett. Bár állapota súlyos, remélik, hogy életben marad. A két nagyobbik leányt szerencsére kevés zsirszóda érte, úgyhogy nem is vitték be őket a kórházba, hanem a lakásukon ápolják őket.

Az apa vallomása

Pénteken reggel jelentették az esetet *Mázics* Andria rendőrkapitánynak, akinek intézkedésére kihallgatták a kórházban fekvő *Pajdusics* Antalt. Az apa elmondotta, hogy

a nyomor miatti elkéseredésében meg akarta ölni mind a három gyereket, azután pedig önmagát.

Körülbelül egy liternyi zsirszódaoldatot készített és azzal alvó gyermekeihez lépett, leöntötte őket. Elmondotta, hogy mikor az első csöpp zsirszóda felébresztette a gyermekeket, nem volt ereje ahhoz, hogy mint tervezte, az egész edény tartalmát redjük öntse.

Pajdusics nyomorával, elkéseredésével és ittasságával védekezett

és sirva tette meg vallomását a kórházi ágyon. Vallomása befejezése után így szólt a kihallgatást végző rendőrtisztához:

— *Sajnálom szegény kis gyermekemet, de azért jobb lett volna, ha mindnyájan meghalunk, mert nem kellett volna tovább nyomorognunk.*

Az esetről még a csütörtöki napon a rendőrség jelentést tett az államügyészségnek is, amely elrendelte a nyomozás lefolytatását annak megállapítására, hogy nem készítette-e más ok is *Pajdusics* csót a merénylet elkövetésére.

Véletlenségből történt a szerencsétlenség

Mázics Andria rendőrkapitány csütörtökön délután a kórházban újból személyesen kihallgatta *Pajdusics* csót, aki a következőket mondotta:

— *Nem akartam gyermekeimet elpusztítani, az egész szerencsétlenség véletlenségből történt.*

Pajdusics elmondotta, hogy öngyilkosságot akart elkövetni és az ágy közepében, amelyben gyermekei aludtak, egy széken ülve akarta kiinni a zsirszódát. Amikor a mérge a szájához ért és égetni kezdte a torkát, az edényt eldobta magától és az az alvó gyermekek közé esett.

Az edényből kiömlő zsirszóda a gyerekekre folyt és közülük egyet összeégetett.

míg a másik két gyermek sérülése onnan származik, hogy testvérkéjükől lenyalták a zsirszódát.

Pajdusics vallomását jegyzőkönyvbe foglalták és most abban az irányban is megindult a nyomozás hogy *Pajdusics* vallomása mennyiben felel meg a valóságnak. Mindaddig, amíg a tényállás nem tisztázódik, *Pajdusics* ellen nem tesz meg a hatóságok a büntető lépéseket.

Mukdenben három hónapon belül kitűzik a nacionalista lobogót

A délkinai kormány megszünteti a tanácsok intézményeit

Pekingből jelentik: Csangszullang, Mandzsuria parancsnoka közölte Hajashi japán delegátussal, hogy a tábornokok tanácsának döntése szerint három hónapon belül kitűzik a nacionalista lobogót Mukdenben.

A Kuomintang végrehajtóbizottsága elfogadott egy formulát, amely szerint a tábornokokkal egyetértésben ennek az évnek a végével megszüntetik a tanácsok intézményeit. Ez a döntés a mérsékelt irányzat győzelmét jelenti.

MIT KELL FELTALÁLNI?

Az angol feltalálók egyesületének utbaigazításai — Tessék a kényelemre is gondolni

Az angol feltalálók egyesülete, az »Institute of Patentees«, amelynek ezeröttszáz tagja van és lord Asquith az elnöke, most adta ki ötödik nagy évkönyvét ezzel a gyorsan népszerűvé lett címmel: »What's Wanted?« *Mire van szükség? Mi hiányzik még? Min törjék a feltalálók a fejüket? Semmiesetre se a perpetuum mobile, ami megoldhatatlan probléma; vannak közelebbes dolgok, amikre a társadalomnak szüksége van, s amik a szerencsés feltalálónak — (minden találmány szerencse dolga bizonyos fokig) — ha nem is dicsőséget, de komoly anyagi sikert jelentenek. Köztudomású, hogy a legjövendőbb találmány eddig nem a rádió és kinematográfia, hanem a biztosított volt; az angol egyesület is az apró, jelentéktelennek látszó, de hasznos *praktikus találmányokra* tereli a tagjai figyelmét és 399 pontban megjelöli azokat a szükségleteket, amelyek az esztendő folyamán felmerültek és megoldásra várnak. A hosszú és színes listából kiválasztunk alább néhány olyan feltalálásra itélt szükségletet, amelyek nemcsak a hivatalos feltalálókra, hanem a nagyközönséget is érdeklik.*

Fel kell találni a következőket:
Borotválópengét, amit nem szükséges kőszőrülni.

Autobuszülést, amely csak a menetjegy automatikus uton történő megváltása után foglalható el és jelzi, hol kell leszállni.

Villamos motorkerékpárt.
Jelzőkészüléket, amely figyelmezteti a háziasszonyt, hogy a vasaló mikor elég meleg.

Uccai levélszekrényt, amely a bedobott levél súlyát leméri, hogy milyen összegű bélyegilleték kell rá és a megfelelő pénzdarab bedobása után önműködően felragasztja a bélyegot és a pontos idő feltüntetésével lepecsételi.

Olyan szert, amely színházban, vagy kávéházban a dohányfüstöt elnyeli, anélkül, hogy a helyiséget szellőztetni kellene.

Szélvédőveget automobillokra, amely állandóan tiszta marad, anélkül, hogy a szófor kilátását zavaró törő-szerkezetet kellene rá alkalmazni.

Vésőszertű készületet, amellyel a főzőedények aljáról az odasült ételt gyorsan le lehet kaparni, anélkül, hogy a zománctot megsértené.

Összehajtható esernyőt, amit jó időben zsebre lehet tenni.

Vacuum cleaner-szerű készületet, amellyel sétatereken az eldobott papírhulladékot és egyéb szemetet sóprás nélkül el lehet távolítani.

Kémiai eljárást tűzmentes papiros előállítására.

Olyan kalapácsot, amely a revolverek

tölténymagazinjához hasonló szög-tartóval van felszerelve. Az egyes szögeknek minden ütésnél automatikusan kell a kalapács alá kerülniök, úgy hogy az egész készülék *télkézzel kezelhető legyen.*

Ceruzát, amely oly feketén ír, mint a tinta.

Eljárást a hangnak energiává való átváltására.

Önműködő feketé gyermekkocsikra, amely mind a négy kerék mozgását megakadályozza abban a pillanatban, amint a kéz, amely a kocsit toltja, a tolófogantyut elereszti.

Orvosságos üveget, amely *télreérthetetlenül* jelzi, hogy mérget tartalmaz. *Hűdeg fényt.*

Töltőtollat, amely háromféle színű tintával ír, de nem nagyobb és nem komplikáltabb, mint a most használatos töltőtollak.

Titkos szikratűvirót.
Fényforrást, amely a kődön is keresztülvilágít.

Olyan fényérzékeny filmet, amely a *sötétben való fotográfálást* is lehetővé teszi.

Azonnal száradó tintát.
Pótanyagot, ami hurkatöltéshez *bél helyett* használható.

A listán, mint látható, békés egyetértésben férnek meg a legsúlyosabb fizikai problémák — a hideg fény és a hangnak energiává változtatása — apró kényelmi berendezések tökéletesítése mellett. A. M. Low professor, az ismert tudós, az évkönyv bevezetésében rámutatott arra, hogy az új találmányok általában az élet *tempójának és kényelmének* fokozására szolgálnak, azonban a mai feltalálók a tempó kedvéért elhanyagolják a kényelmi újításokat és javításokat. A tempó fokozása terén olyan találmányunk van, mint a repülőgép, azonban repülőgépen utazni — tessék csak a motor fűléstől zajára és az aeroplán-utazás egyéb kellemetlenségeire gondolni — önkínzás számba megy. A feltalálónak több figyelmet kell szentelnie a kényelmi szempontokra, — ajánlja Low az évkönyv olvasóinak.

Herbert Spencer, kétségtelenül egyike az emberiség legélesebbeszű és legalaposabb gondolkodóinak, mondotta, hogy azok között a tárgyak között, amelyeket naponta használunk, talán egy sincs, amelyet ne lehetne negyedóra gondolkodás után lényegesen tökéletesíteni. Az angol feltalálók egyesületének a listáján sok olyan ötlet van, amely megérdemel egy negyedóra gondolkodást. Természetesen, évről-évre századok alatt sem fogják talán feltalálni. De sokhoz nem kell még csak egy negyedóra sem. Csak egy íletett pillanat... (y.)

— **Időjárás.** A Meteorológiai Intézet jelentik: Helyenként zivataros esők várhatók nyugati szelekkel és hőszűréssel.

— **Csicserin állapota válságos.** Moszkvából jelentik: Csicserin külügyi népbiztos súlyos beteg. Csicserin már régebben cukorbeteg volt és bár legutóbb insulinnal kezeltek és a legszigorúbb diétát írták elő, a betegség elfajult. Csicserin hozzátartozói és orvosi aggódnak a külügyi népbiztos életéért.

— **Károlyi Mihály nem kapott engedélyt arra, hogy keresztülutazzék az Egyesült Államok területén.** Washingtonból jelentik: Károlyi Mihály gróf négy hónapot töltött Mexikóban és a jövő szombaton akart visszautazni Európába a legrövidebb uton, vagyis az Egyesült-Államokon át. Egy washingtoni lap most közli, hogy az amerikai államkormány megtagadta az *átutazási engedélyt*.

délyt Károlyitól. Mintán a döntés ellen nincs helye felebbezésnek, Károlyi Mihály nagy kerülővel kénytelen visszatérni Európába.

— **Péntek reggel kivégzik Budapesten a visegrádi apagyilkost.** Budapestről jelentik: A gyűjtőfogház udvarán péntek reggel felakasztják ifjú Papp Flóriánt a visegrádi apagyilkost. Ismeretes, hogy Papp a halálos ítélet kihirdetése után elmebajt szenvedett. Az orvosok hónapokon keresztül vizsgálták és az igazságügyi orvosi tanács megállapította, hogy nem elmebeteg. E vélemény alapján az apagyilkost, aki másfél évvel ezelőtt ölte meg anyja felbujtására apját, péntek reggel kivégzik.

— **Lelötte a felesége bántalmazóját.** Kuláról jelentik: Radovics Dragutin dobrovoljac szerdán este a mezőről hazatérőben felelősségre vonta Moljenics Szima dobrovoljacot, hogy miért verte meg az ő feleségét. A szót váltás odafajult, hogy Radovics revolvert rántott és kétszer rálőtt Moljenicsre, aki véresen esett össze. A sebesültet beszállították a novivbázi dr. Hetzel-szanatóriumba, Radovicsot letartóztatták.

— **Szalmatűz.** Vrbászról jelentik: Csütörtökön délután kigyulladt Tégla Mihály sztarivbázi gazdálkodó négyház kereszt szalmája. A kár négyezer dinár.

— **Tífuszjárvány a belacrkvai járásban.** Belacrkváról jelentik: Belacrkván és környékén az utóbbi napokban számos tifuszmegbetegedés történt és a járványnak több halálos áldozata is van. Különösen a nyolc-tíz éves gyermekek közt pusztít a járvány.

— **Szurkálás a kártya miatt.** Apatinból jelentik: Priglevecszentivánon szerdán Heizer József, Klém József, Heller István és Szabó Mihály földművesek a vendéglőben kártyáztak, majd a kártyán összeveszttek. Hazafelé indultak és utközben folytatták a veszekedést, aminek vége az lett, hogy Heizer Józsefet horzalmosan összeszurkálták. A véres áldozatot a járőrelek vitték haza lakására és jelentést tettek az apatini csendőrségnek, amely megindította az eljárást.

— **Felfüggesztették állásától a koluti községi pénztárost.** Kolutról jelentik: Kolut község előjárósága a szombori főszolgabírói hivatalhoz feljelentést adott be Urbán Antal községi pénztáros ellen, akit többrendbeli hivatali szabálytalansággal vádoltak. Lalosevics István szombori főszolgabíró a feljelentés adatai alapján fegyelmi vizsgálatot rendelt el Urbán ellen és őt állásától felfüggesztette.

— **Az országúti kerékpár-világbajnokság.** Budapestről jelentik: Nagy érdeklődés mellett tartották meg csütörtökön az országúti kerékpár világbajnokság versenyét a Budapest—Gödöllő—Vác—Balassagyarmat—Aszód—Gödöllő—Budapest közötti országúton. A verseny szenzációs eredménnyel végződött, amennyiben a professzionista versenyben a favorit olaszok sorra lemaradtak. A professzionisták reggel hat órakor indultak. A verseny eredménye: Professzionista világbajnokság: 1. Ronse (Belgium) 6 óra 20 perc 10 mp. 2. Nebe (Németország) 6 óra 39 perc 59 mp. 3. Walke (Németország). 4. Dervaes (Belgium). Ronse a célban összeesett. — Amatőr világbajnokság: 1. Grandi (Olaszország) 6:56.08, 2. Mara (Olaszország), 3. Aerts (Belgium), 4. Vida (Magyarország).

— **Rejtélyes gyilkosság a bánáti Vranjevo községben.** Becskerekéről jelentik: Rejtélyes gyilkosságot fedeztek fel Vranjevo községben. A község határában nagy szalmakazlak állnak és a járőrelek észrevették, hogy az egyik kazlak előtt a kutyák nagyon ugatnak. Mikor a kazlak szétdobálták, abban egy fiatal gyerek holttestét találták meg. Jelentést tettek a leletről a csendőrségnek, amely megállapította, hogy a holttest azonos Micsin Gyura tíz éves vranjevoi fiával, aki néhány nappal ezelőtt tűnt el a községből. A nyomozás még nem tudta felderíteni, hogy a kisfiut ki és mi célból ölte meg. Az orvos vizsgálat során a holttest fején nagy sebet találtak, amiből arra következtetnek, hogy a fiut valamilyen súlyos tárggyal ütötték le. A nyomozás a legerélyesebben folyik.

— **Művészt a Népkörben.** Nagy érdeklődés nyilvánul meg városzerte a szubotical színészek művésztje iránt, amely 19-ikén vasárnap este fél kilenc órakor kezdődik a Népkör színháztermében. A műsor a legjobb és legújabb kabarédarabokból áll, amelyeknek a főszerepeit Pleszkovics Szilárdka, Deutsch Janka, B. Török Mancsi, Plukovich Mancsi, Deák Kornél, Garay, Szabó Marci, Köhalmi és Sándorfi játsszák. Jegyek a Malagurszki-féle trafikban kaphatók.

— **Takaishi nyerte a párisi Grand Prix-t a 100 m. gyorsuszásban.** Párisból jelentik: A párisi nagydíjért megtartott uszóverseny eredménye a következő: 100 m. gyorsuszás. 1. Takaishi (Japán), 2. Spence (Kanada) 1.06, 3. Bourne (Kanada). 200 m. melluszás: 1. Spence 2 p. 56.4 mp. 400 m. gyorsuszás: 1. Charlton (Ausztrália) 5 p. 20 mp.

— **Egy becskeréki rendőrségi hivatalnok verte be dr. Dosen Vojislav ügyvéd ablakait.** Becskerekéről jelentik: Becskereken néhány héttel ezelőtt rendőrségi tisztviselő a magyar nota miatt súlyosan bántalmaztak két cigányprimást. Az inzultus miatt fel is függesztettek állásától egy becskeréki rendőrfogalmazót, aki a cigányprimásokat megverte. A bántalmazott emberek védelmére dr. Dosen Vojislav ügyvéd vállalta magára és már a következő éjjel ismeretlen tettes beverte az ügyvéd házána összes ablakait. A tettes kézrekerítésére széleskörű nyomozás indult, de az nem járt eredménnyel. Dr. Dosen ekkor ezer dinár jutalmat ígért annak, aki a tettest leleplezi. A jutalomnak meg volt a hatása, amennyiben a becskeréki rendőrség egyik hivatalnoka pénteken megjelent dr. Dimitrievics főkapitánynál és közölte vele, hogy dr. Dosen ablakait Popov Vojin rendőrségi hivatalnok verte be. Popovot azonnal elbocsátották a rendőrség szolgálatából, a tettes leleplezője pedig, akinek Popov egyszer bizalmasan elmondta hőstettét, megkapja a kitűzött ezer dinárt.

— **Kifosztottak egy belacrkvai malomot.** Belacrkváról jelentik: A várostól két kilométernyire, a Néra-folyó mentén levő Malomgyedben a napokban betörtök a Seifner-féle malmalomba. A betörtök az ablakon át a malomba jutva, elvittek minden mozgó tárgyat, köteleket, szerszámokat és a nagyrétkü szijjakat, összesen harmincezer dinárt meghaladó értékben. A károsult feljelentésére a rendőrség azonnal erélyes nyomozást indított, amely azonban eredménytelen maradt mindaddig. Tekintettel arra, hogy a malom csak száz lépésnyire van a rommár határtól, alapos a gyanu, hogy a tettesek Romániából jöttek és oda is szöktek vissza. A nyomozás ebben az irányban folyik tovább.

— **Értesítés.** A noviszadi Volan cég, Kralja Alekszandra 7., mint az Ausztró-Deimler gyár vezérképviselője értesíti a tisztelt közönséget, hogy a legújabb 1928-as típusú Ausztró-Deimler autót, amelyeket eddig csak készpénzűzés mellett lehetett kapni, ezután kedvező fizetési feltételek mellett is árusítja.

— **A krnjajai zászlószentelés.** Szomborból jelentik: A krnjajai önkéntes tűzoltótestület szerdán tartotta nagy ünnepélyességek között zászlószentelését. A zászlóanya tisztjét dr. Schlachter Ádám orvos felesége vállalta. A megjelentek között volt dr. Racics Szima országgyűlési képviselő, dr. Deák Leó tartományi képviselő, Popovics Dusan, a bácskai tűzoltótestület főtitkára és Will Ede Szombor-járási tűzfelügyelő. Jelen volt tizenhat vidéki egyesület háromszázötven tűzoltóval. A zászlószentelést Abel Ádám tűzoltó-lelkész végezte magas szárnyalású beszéd kíséretében. Délben kétszáz terítékes bankett volt. Délután népnünpély, este pompás tűzijáték és tánc volt.

— **Repülőnap Szentán.** Szentáról jelentik: Szombaton és vasárnap repülőnapot rendeznek Szentán. Szombaton délután a helyőrség és a tűzoltózenekar levonulnak a szentai nagyrétre, ahová három noviszadi katonai repülőgép érkezik. Vasárnap délelőtt a városháza dísztermében nagygyűlés lesz és az egyik repülőgép pilótája előadást tart az aviatikáról. Az ünnepség keretében tombolat is rendeznek, amelynek nyertes díjtalanul vehetnek részt a város föltötti körrepülésben.

HIREK

— **Gyászistentisztelet Péter király halálának hetedik évfordulója alkalmából.** Beogradból jelentik: Csütörtökön volt hetedik esztendeje annak, hogy Öfelsége Péter király meghalt. Ebből az alkalomból a beogradi Szaborna Crkvában gyászistentiszteletet tartottak, amelyen megjelentek a kormány tagjai Korosec Antun miniszterelnökkel az élükön és az egész diplomáciai kar, továbbá számos előkelő személyiség.

— **Visszatért szabadságáról a szombori főszolgabíró.** Szomborból jelentik: Lalosevics István, a szombori járás főszolgabírája, négyheti szabadság után csütörtökön újból átvette a főszolgabírói hivatal vezetését.

— **Dr. Perazsics Bozsídár gyásza.** Su-lyos csapás érte Perazsics Bozsídár dr. szuboticei törvényszéki orvost, a szuboticei szerb társadalom egyik legerősebb tagját, akinek leánya, Milla, Gregorics Sztévo semmitőszéki bíró felesége Beogradban meghalt. A fiatal uriaszonyt rövid betegség után műtétnek kellett alávetni, de az orvosi beavatkozás már nem segíthetett rajta. A haláleset Beogradban és Szubotícán nagy részvétet keltett.

— **Átszervezték a szuboticei radikális pártot.** A szuboticei radikális párt átszervezési munkálatai, amelyek mintegy három hónappal ezelőtt kezdődtek, a napokban befejeződtek. A reorganizáció munkáját Jurics Márkó nemzetgyűlési képviselő vezette és az átszervezés ügy történt, hogy minden választói hely mellé külön szervezetet állítottak fel, úgy hogy könnyebb lesz a tagok áttekintése és a további szervezkedés. A szuboticei radikális párt új szervezeteinek tisztikarát két héten belül összehívják és akkor megválasztják a kerületi bizottságot.

— **Bírósági áthelyezések.** Noviszadról jelentik: Keszics Ferenc kezelő hivatalnokot Bácskatonólól a szombori törvényszék csakoveci kirendeltségéhez, Bering Franjót a csakoveci kirendeltségtől Bácskatonára helyezték át. — Az igazságügyminiszter Gyogyevics Vladiszlávot a noviszadi járásbíróshoz kezelő gyakoronknak nevezte ki.

— **A noviszadi szerb tanítói konviktus leszállította a nemzetiségi tanulók havi ellátási díját.** Noviszadról jelentik: Dr. Petrovics Milán, a noviszadi szerb tanító-konviktus igazgatójának indítványára leszállították a magyar és német tanítók gyermekeinek konviktusi ellátási díjait. A konviktus határozata az érdekelt magyar és német szülők körében nagy örömet keltett.

— **Halálozás.** Csütörtök reggel rövid szenvedés után meghalt Palicson Weitzenfeld Marcelné, a két és fél évvel ezelőtt elhunyt Weitzenfeld Marcel szuboticei nagykereskedő özvegye. Az elhunyt uriaszony ismert és köztiszteletben álló tagja volt a szuboticei társadalomnak és halála általános mély részvétet keltett Szubotícán. Temetése pénteken, augusztus 17-én délután 3 órakor lesz a Wilsonovucca 7. szám alatti gyászaházból. — Noviszadról jelentik: Oberländer Fülöp noviszadi földbirtokos hetvenéves korában hosszú szenvedés után elhunyt. Temetése csütörtökön délután folyt le nagy részvét mellett.

— **Hazaértek a kisantant repülőversenyének jugoszláv résztvevői.** Noviszadról jelentik: Szerdán délután fél hat órakor tértek vissza Noviszadra, a Jugovics Jován-repülőterre a kisantant-állambeli repülőverseny jugoszláv résztvevői. Visszaérkezésükről a repülőter parancsnoksága csak közvetlenül a repülő megérkezése előtt értesült és így a repülőteren csak a repülőter tisztjei fogadták őket. A pilóták szerda reggel indultak Prágából és Zagrebban hosszabb ideig tartózkodtak. Simovics Dusan tábornok, Mirkovics alezredes, az első repülőezred helyettesparancsnoka a repülőteren fogadták az érkező pilótákat, akik öt repülőgépen Radvics Dusan őrnagy, a repülőter parancsnokának vezetésével érkeztek meg és néhány kör leírása után simán leereszkedtek. Az egybegyűlt tisztikar lelkesen üdvözölte a visszatérőket: Radovics Dusan őrnagyot, Sondermayer Vladiszláv, Gradisnik, Lukanovics, Rupsics és Gvozdenovics századosokat, Karacsin és Ruzs főhadnagyokat és Jaklics Bogomil pilótaőrmezt.

— **Leégett termés.** Noviszadról jelentik: Pivnicán szerdán délután Teschner Vilmos torzsai cséplőgéptulajdonos több pivnicai gazdának birtokán cséplés közben a cséplőgép tüzet fogott és elégett. A tűz meggyújtotta Kohl János 550 kereszt buzáját, amely teljesen leégett. A kár jelentékeny. Sem a cséplőgép, sem a termés nem volt biztosítva.

— **Leszurta a haragosát.** Melenciről jelentik: Rajics Pája melencii földműves szóváltás közben leszurta haragosát Ognyanov Gruin Lázót. A sebesültet dr. Zamorovics Tima községi orvos reszesítette első segélyben, majd Becekerkre kórházba indították, de a vonaton szállítás közben meghalt. A gyilkost letartóztatták.

Köveznek

Jól látott tisztelt polgártárs. Nem volt optikai csalódás, amikor az uccákon kecses kőkupacokat fedezett fel és megpillantotta a szurokfűző füstökét és körülötte munkásembereket. Javítják a szuboticei uccaburkolatokat, egyelőre a gyaloglárót, de rövidesen sor kerül a kocsiutak rendbehozására is. Hogy nagyobb cécot várt? Azt mondja, hogy az a két-három kis üstöcske, amiben a szurok fő, kevés ahhoz, hogy a méteres gödröket és szakadékokat betömje. Ön pesszimista és azt fejtegeti, hogy mire így készen lesz egy ucca, akkorára az eleje újból rossz lesz. Minden nap egy kávéskánállal gunyolódik ön, aki azt hitte, hogy ha megkezdődik a munka, akkor üstök serege, emberek százai látnak neki a munkához, hogy minél előbb készen legyen a kövezet, amelyet úgy se tudnak olyan gyorsan megcsinálni, hogy késő ne lenne. De nincs igaz. Egyelőre csak az apró javításokat végzik el és mire azzal készen lesznek akkorára megérkezik a külföldön rendelt keramit és egyéb kőburkolat, továbbá a zemuni aszfalt készítő nagyvállalat összes felszerelése. Amint a nyersanyag itt lesz a munka gyorsabb tempóban fog előrehaladni és rövidesen készen lesz azoknak az uccáknak a burkolata, amelyeket az uccakövezési programba kijelöltek. A türelmetlensége nem indokolt, bármennyire is megértjük azt a kint, amelyen át kell esnie, amíg üzletéből haza ér. Türelem és vigyázat, a boka és lábtörés veszélye még nem múlt el, de remélhetjük, hogy egy pár hónap múlva már behunytt szemmel is hazatálal a gyönyörű, sima uton. Álom, álom édes álom... (—)

*
— **Halálra gázolta az autót.** Becekerokról jelentik: Tragikus automobilszerencsétlenség történt a Becekerok közlében fekvő Martinica községben. Repp Márton Pál harmincöt éves martincai gazda az ucca egyik oldaláról a másikra ment át és nem vette észre, hogy egy automobil közeledik. Az autót már megszűrtül töltött, de Repp annyira elmerült gondolataiba, hogy a túlkölést sem hallotta meg, csak mikor már az autót egészen a közelébe ért, próbált elugrani, de zavarában oly szerencsétlenül ugrott, hogy az autót kerekai alá került. Az autót keresztülment a szerencsétlen emberen és két lábát eltörte, koponyáját pedig összeroncította, úgy hogy az agyveleje szétfreccsent. Repp azonnal szörnyethalt. A vizsgálat megállapította, hogy a sofőrt a szerencsétlenségért nem terheli felelősség.

A VÁROSI MOZI ezton tudatja a közönséggel, hogy a csütörtökre hirdetett Radics temetőse című film a repülőposta késése miatt nem érkezett meg idejében és így csak péntektől kezdve kerül bemutatásra.

TERRASZ MOZI PALICS

A Nagyvendégő kávéházban csütörtökön és pénteken, augusztus 16. 17-én f. 19 órai kezdettel

Az operettfilmek remeke

Az erdésziéány

G. Janno viághírű operettje nyomán készült a képregény és a film. — Főszereplők: LYA MARA és HARRY LIEDTKE

— **Nem fogadták el a jermenovci bíró lemondását.** Jermenovciról jelentik: Möríc Mihály községi bíró lemondását a képviselőtestület nem fogadta el. Határozatát a képviselőtestület azzal indokolja, hogy a bíró lemondása külső kényszer folytán történt.

— **Új gépészmérnök.** Lokról jelentik: Vászics Kamenko loki származású műegyetemi hallgató a karlsruhei egyetemen gépészmérnöki oklevelet nyert.

— **Difteritisziárvány miatt vesztegár alá helyeztek egy községet.** Jaszenováról jelentik: A román határ mentén fekvő Keszics községben járványszerűleg lépett fel a difteritisz. Az egészségügyi hatóságok intézkedése folytán a községet csendőrséggel vették körül és a ragály megszűnéséig elzárták a külvilágtól.

A reggeli toilettenél

teljes meglegedést kelt csak az uj, erőssen és válogatottan parfümözött, kiválóan finom Elida Puder.

ELIDA PUDER

— **Tűz a podlokányi dobvoljác-telepen.** Podlokányból jelentik: Hétfőn délután nagy tűz pusztított a podlokányi dobvoljác-telepen. A kenyérsütő keimenéből kipattant szikrától kigyulladt egy lakóház és a tűz csakhamar elharapódzott. Az önkéntes tűoltóság és a telep lakóinak együttes munkájával az esti órákban sikerült a lángokat elfojtani és a környező épületeket megmenteni. A kár jelentékeny.

Gyomor-, bél- és anyagcserebetegknél a természetes »Ferenc József« keserűvíz az emésztőszervek működését határozottan előmozdítja s így megkönnyíti, hogy a tápláló anyagok a vérbe kerüljenek. Orvosi szakvélemények hangsúlyozzák, hogy a **Ferenc József** víz különösen illő életmódnál igen hasznos gyomor- és bélszabályozó szer. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— **A Tolnai Világlapja az érdekes képek és olvasnivalók gazdag tárháza.** A népszerű hetilap, amely külön regénykötetet is ad mellékletül, a **Literária** árusítóinál kapható.

— **Megölte a leányt és önmagát a kikoszarozott kérés.** Melenciről jelentik: Snéberger András csendőr régóta feleségül akarta venni Suics Zorka melencii leányt, aki azonban mindannyiszor kikoszarozta. A csendőr berendelte a rendőrségre a leányt és miután ezuttal is elutasító választ kapott, revolverrel halántékon lőtte Suics Zorkát, aki azonnal holtan rogyott össze. Snéberger ekkor a közeli Ruzsanda-fürdőre menekült és ott revolverrel főbelőtte magát. A golyó nem okozott azonnali halált. Dr. Zamorovics Tima községi orvos az öngyilkost a becekeri kórházba szállíttatta, ahol másnap Snéberger belehalt sérülésébe.

— **Ezüstlakodalom.** Becekerokról jelentik: Erdős Ferenc becekeri biztosítási igazgató és felesége csütörtökön ünnepelték házasságuk huszonöt éves fordulóját. A köztiszteletben álló biztosítási igazgatót ezüstlakodalma alkalmából igen sokan üdvözölték.

— **A Színházi Élet új száma a szokottnál is gazdagabb tartalommal és terjedelemben jelent meg.** Érdekes képek, riportok, regény, kottamelléklet és gazdag rovatok teszik változatossá az új számot, amely darabmellékletül Drégely Gábor a »Szerencse fia« című komédiáját közli: A Színházi Élet a Literária árusítóinál kapható.

A sztarakanizsai Iskolánövérök zárdája elemi és polgári (szerb és magyar tan nyelvű iskolájába felvesz bennlakó leány növendékeket hatszáz dinár havi tartásdíjért. Érdeklődők prospektusért forduljanak az intézet főnöknőjéhez.

Dr. Vécsei Jenőné kozmetikai szalonja különleges arc- és bőrápolás, villany- és kvarcfénykezelés. Lakás: Trg Ciril i Metod 5. I. Tel. 539.

— **Elfogott kerékpártolvaj.** Noviszadról jelentik: A pasicsevői csendőrség letartóztatta Akkaba Bogdán sztepenicsevői földművest, aki egy vendéglőből ellopta Mozer András gazdálkodó kerékpárját. Az elfogott tolvaj beismerte a lopást.

— **Szurkálás a kocsmában.** Noviszadról jelentik: A pasicsevői csendőrség letartóztatta Lassan György kiszácsi földművest, aki Abuh Ferenc kiszácsi kocsmájában szerda este egy nagy kessei hasbaszurta Sefcsik Pája földművest. Sefcsiket beszállították a noviszadi dr. Uzelac-szanatóriumba, ahol operációt hajtottak rajta végbe, míg Lassant átadták a noviszadi ügyészségnek.

Dr. Szántó Gábor orvos rendelését szubotici lakásán megkezdte. Rendel délelőtt 8-10-ig és délután 3-4-ig.

— **Elégett egy vagon buza.** Szomborból jelentik: Rasztina pusztán kedden a cséplőgépnél tűz ütött ki. A gépet sikerült megmenteni, de a kicsépelet egy vagon buza elégett. A tüzet eldobott cigaretta okozta.

— **Elütött egy lovas a vonat.** Szomborból jelentik: Kedden Pribakovics Grigorije a szombori ötvenegyedik gyalogezred főhadnagya sétalovaglásra ment a Szombor-vinkovci vasútvonal mentén. A sinek mellett haladt, amikor arra jött a 885. számú tehervonat. A ló megijedt a vonattól, megbokrosodott és a főhadnagynak nem sikerült a sinekről lehajtani. A mozdonyvezető sem tudott idejében fékezni és a vonat elütötte a lovat. Szerencsére a ló egy pillanattal előbb leve-tette lovasát, a főhadnagya a töltés mellé esett és így nem szenvedett komoly sérülést, de a lovat a vonat teljesen összedarabolta.

Az emésztési zavarok, gyomorégés egyszerre megszűnik, ha minden étkezés után rendszeresen egy késhegynyi Magna-port vesz be egy pohár vízben. A Magna-port orvosok ajánlják, kórházakban és szanatóriumokban alkalmazzák. Egy csomag Magna-por ára mindössze 4 dinár és bármely gyógyszer-tárban vagy drogériában megkaphatja.

SPORT

Megkezdődtek a kerékpáros világbajnokság versenyei Budapesten

Az amatőr flyervilágbajnokságot Hansen (Dánia) nyerte

Budapestről jelentik: A kerékpáros világbajnoki versenyek augusztus 15-én kezdődtek meg Budapesten. A versenyen, amelyet a Millenáris versenypályán rendeznek, starthoz állnak a világ legjobb kerékpárosai. Az első napon az amatőr flyer bajnokságot bonyolították le. Nyolc előfutam volt a következő eredménnyel:

- I. 1. Hansen (Dánia), 2. Plume (Lettország), 3. Szücs (Magyarország.)
- II. 1. Beaufrand (Franciaország), 2. Malatesta (Olaszország.)
- III. 1. Mazairac (Hollandia), 2. Gray (Ausztrália), 3. Theaker (Ausztria.)
- IV. 1. Bernhardt (Németország), 2. Corsi (Olaszország), 3. Eigner (Magyarország.)
- V. 1. Severgnini (Olaszország), 2. Einsiedel (Németország.)
- VI. 1. Bosch van Drakenstein (Hollandia), 2. Jensen (Dánia), 3. Martinek (Csehszlovákia.)
- VII. 1. Massenhove (Belgium), 2. Lovass (Magyarország.)
- VIII. 1. Standen (Ausztrália), 2. Peltz (Ausztria), 3. Knabenhans (Svájc.)

A reményfutamokban a következők jutottak helyezéshoz: Malateska, Gray, Theaker, Einsiedel, Corsi, Peltz, Knabenhans és Martinek. Középfutamok, majd elődöntők következtek ezután, majd a középdöntők, amelyek a következő eredménnyel végezték:

- I. középdöntő: 1. Beaufrand, 2. Standen.
 - II. középdöntő: 1. Hansen, 2. Severgnini.
- Döntőfutam: 1. Hansen, 2. Beaufrand.
Döntőfutam a harmadik helyért: 1. Standen, 2. Severgnini.

Végeredmény:

1. Bajnok: W. F. Hansen (Dánia.)
2. Beaufrand (Franciaország.)
3. Standen (Ausztrália.)
4. Severgnini (Olaszország.)

Tennis-játékosok és egyletek figyelmébe!

Rendkívül **olcsó versenylabdákat** egyszer játszott (1 selt) Dunlop-versenylabda tucatanként 160 dinárért kapható a **fürdőigazgatóságnál, Palics**

A szombori löversenyek

Szomborból jelentik: A szubotici Kralj Alexandra lovaregylet szerdán délután tartotta meg szombori löversenyét a csónopljai uton levő városi legelőn. A löversenyre a nagy hőség ellenére közel nyolcezer főnyi közönség jelent meg. A versenyek sportszempontból is igen jól sikerültek.

A verseny részletes eredménye a következő:

I. futam: Mezőgazdák versenye, 1500 m. 1. Bisztrica, lov. Kertész, tulajdonos Vlaskalics Jovan. 2. Szalinka, lov. Baukovics. 3. Vlasnik, lov. Mácsai. 1. hosszal első, 5. hosszal harmadik. Totalizátor 10-13.

II. futam: Végzetverseny, 1600 méter. 1. Sirocse, lovagolja Kertész, tulajdonos Dungserszki Gedeon. 2. Rádió, lov. Tumbász, tul. Lebach Gyula. 3. Durmitor, lov. Palasdi, tul. Állami méntelep. Idő: 1.48 p. Tot. 10-20, egy hossal első, egy hossal harmadik.

III. futam: Bácskai tartományi verseny, 2000 m. 1. Viruló, lov. Szabó, tul. Dungserszki G. 2. Skupocena, lov. Kertész, tul. Dungserszki, 3. Györgyike, lov. Pintér, tul. Lebach Gyula. Idő: 2.15 p. Nyakhosszal első, egy hossal harmadik. Tot. 10-65.

IV. futam: Félvérűek versenye: 1. Vilma, lov. Basics, tul. Szkenderovics, 2. Pompás, lovagolta a tulajdonos, Penava hadnagy. 3. Csalfa, lov. Mácsai. Idő: 1.59. A startnál az állami ménes két lóva kitört. Tot. 10-40. Négy hossal első.

V. futam: Egyfogatu ügetőverseny, 3200 m. 1. Fáraó, tul. Pein, 2. Domina, tul. Hunstinger, 3. Zserav, tul. Nenadov. Könnyen hosszakkal első.

A Vajdaság a favoritja a Horvátország elleni tennismérkőzésnek

Szombaton délután kezdődik a válogatott meccs Palicson

A Vajdaság és Horvátország válogatott tenniszeseinek mérkőzését, amely szombaton és vasárnap lesz a palicsi tenniszklub pályáin, nagy érdeklődés előzi meg. A mérkőzés játékebesztása a következő:

Szombaton délután:

- 3.30: Radovics (V)—Podvinec (H.)
4.15: Csernojarov (V)—Antolkovics (H.)
5.00: Bokorné, Schréger L. (V)—dr. Gostisáné, M. Makszimovics (H.)
5.45: Balázs, Flamann (V)—Friedrich, Friedrich (H.)

Vasárnap délelőtt:

- 8.30: Schréger L. (V)—M. Makszimovics (H.)
9.15: Csernojarov, Radovics (V)—Schäffer, Podvinec (H.)

Vasárnap délután:

- 3.00: Csernojarov, Bokorné (V)—Makszimovics, Schäffer (H.)
3.45: Balázs, Schréger L. (V)—Podvinec, dr. Gostisáné (H.)
4.30: Flamann (V)—Friedrich (H.)
5.15: Bokorné (V)—dr. Gostisáné (H.)
6.00: Balázs (V)—Schäffer (H.)

A válogatott mérkőzéseket teljesen a Hartmann-serleg módjára bonyolítják le, vagyis a verseny 11 mérkőzésből áll. Ha végig nézünk az egyes mérkőzéseken, azonnal szembeötlik a teljes bizonytalanság, amely a mérkőzések ki-menetelét illeti. Ugyis az egyik mérkőzés, amelyen határozott favoritról lehetne beszélni. Talán még a Balázs—Schréger Lili vegyespáros és Balázs single játéka az, amelyekben 80% győzelmű esélyeink vannak, de itt is elég a legkisebb indiszpozíció s a mérkőzés elveszett. Előreláthatólag még a Vajdaság győzelműt fogja meghozni Schréger Lili női singleja. A Balázs—Flamann párnak is győznie kell ha a mérkőzést a mérkőzést a vajdaságiak akarják megnyerni bár ellenfelük a Friedrich testvérpár ezidén még Jugoszláviában veretlen. Csernojarov—Bokornéknak a beogradi verseny alapján szintén nagyobb esélyt kell adnunk a vegyes párosban.

Ez mindössze 5 pont volna s a győzelemhez még egyre volna szüksége a Vajdaságnak. Ez a pont a talán legna-

gyobb érdeklődéssel várt dr. Gostisáné és Bokorné küzdelmében is eldölhet javunkra. Ez a küzdelem egyszersmind arra is feleletet adhat hogy ki jelenleg az ország legjobb női játékos. Dr. Gostisáné nagyszerű formában van s tavaly az egyetlen eddigi találkozásuk alkalmával Bokornét is legyőzte meglehetősen biztonsággal. Am azóta Bokorné klasszissokkal javult és biznunk kell abszolút küzdeni tudásában és akaraterejében.

A többi számokban inkább Zagreb felé hajlik a győzelmi palma, bár az esélyek annyira kiegyenlítették, hogy nagy meglepetésekről itt sem lehet beszélni. A női párosban mindenesetre teljesen egyenlők az esélyek. Mindent egybevetve 6:5 arányban a Vajdaság győzelmét reméljük, de ezen győzelem a Vajdaság tenniszsportjának eddigi legnagyobb fegyverténye lenne s egy 6:5 vagy 7:4-es vereség esetén sincs okunk kétségbeesésre a harminc éves tennisz-multtal bíró Zagreb ellenében.

A noviszadi Achilles turaversenye. Noviszadról jelentik: A noviszadi Achilles kerékpáregyesület augusztus 19-ikén, vasárnap turaversenyt rendez Noviszadról Járak, Temerin, Bácskogradište, Sztaribecsej és vissza utiránnyal. Nevezési zárlat 18-ikán.

KÖZGAZDASÁG

A bácskai tartomány rizsföldjei

Konfliktus a csatornákat bérlő angol érdekltség és a tartomány között a gyengénok ígérkező rizstermés miatt

Szomborból jelentik: Az agrárreform minisztérium még a múlt év folyamán a bácskai tartomány kezelésébe adta át a Koszancsicevó állami uradalmat azzal, hogy a tartomány ott mintagazdaságot létesítsen. A bácskai tartomány gazdasági bizottsága úgy határozott, hogy az uradalmi földekből nyolcvanhat katasztrális holdat rizsszel vett be. A rizstermés a tartós szárazság folytán nem ígérkezik a legjobbnak és ezzel kapcsolatban érdekes konfliktus keletkezett a Péter király, valamint a Sándor király csatornákat bérlő angol érdekltség és a bácskai tartomány között.

Az érdekltség még 1886-ban szerződést kötött a magyar állammal és ebben a jelenleg is érvényes megállapodásban arra kötelezte magát, hogy gondoskodik a csatornamenti rizsföldek vízzel való ellátásáról. Az ideai rendkívül alacsony vízállás azonban az érdekltség nem tett eleget szerződésbeli kötelezettségének és a tartomány most mindazokért a károkkért, amelyeket a rizstermés a vízzel való ellátás hiánya miatt fog szenvedni, az angol bérlőtársaságot teszi felelőssé.

Dr. Tapavica Simon, a bácskai tartomány ügyésze lépéseket tett ebben az ügyben az érdekltségnél, amely azzal érvelt, hogy az alacsony vízállás miatt még a csatornai hajózás is veszélyeztetve volt és így gondolni sem lehetett arra, hogy a rizsföldeket is ellássák vízzel. Dr. Tapavica ezzel szemben rámutatott arra, hogy a társaság a szerződés értelmében arra is kötelezve lett volna, hogy a vízhiányt előzetesen bejelentse a tartománynak, ezt azonban ugyancsak elmulasztották megtenni. Tapavica dr. a tartomány nevében értesítette az érdekltséget, hogy a rizstermésben előálló károkkért az anyagi felelősséget teljes mértékben rájuk hárítják.

A középeurópai komlókongresszus külföldi vendégei megtekintették a bácskai komlókerteket

A szerdán Noviszadon megtartott középeurópai komlókongresszus résztvevői autókon kirándultak a noviszadkörnyéki komlókertekbe és megtekintették a bolgár konyhakertészetet is. Különösen a konyhakertek leptek meg kellemesen a külföldi vendégeket, akik nagyrészt nem ismerik a bolgár konyhaművelést. Ezután Gerich István, a vajdasági komló-

termelő szövetség elnökének birtokát tekintették meg a külföldi vendégek és nagy elismeréssel nyilatkoztak annak mintaszerű vezetéséről. Gerich István megvendégelte a kongresszus tagjait, akik este visszatértek Noviszadra.

Csütörtökön reggel fél hat órakor, ugyancsak autókon elindultak a kongresszus tagjai a noviszadi járás még hátralevő komlókertjeibe és délelőtt folyamán megtekintették Petzy-Popovics Pál nagybirtokos, a vajdasági komlószövetség alelnökének mintagazdaságát és komlókertjeit. Innen Kiszácsra rándultak, ahol a gróf Chotek-féle futaki uradalmat tekintették meg. Itt örgróf Pallavicini Sándor nagybirtokos vendégelte meg a külföldi vendégeket. Délben a bácskipetrováci komlókerteket szemléltek meg, ugyanott megtekintették a komlószárítókat, raktárakat és egyéb komlóintézményeket. A bácskipetrováci komlószövetség a külföldi vendégek tiszteletére délbén ebédet adott. Délután három órakor autókon Szilbácsra, Parabucsa, Odzsacira, Szrpszkimileticse, Doroszlovóra, Priglevicaszentivánra és onnan Apatinba mentek. Mindenütt megtekintették a komlókerteket, Apatinban pedig a modernül berendezett sörgyárat, ahol Delin Frigyes vezérigazgató, Szélig József igazgató és a sörgyár igazgatóságának tagjai kalauzolták a vendégeket. Tiszteletükre csütörtökön este lakoma volt és az éjszakát Apatinban töltötték.

Pénteken a kongresszus külföldi vendégei Csibre rándulnak, ahol megtekintik dr. Dungserszki Gedeon nagybirtokos csibi sörgyárat, onnan pedig Bácskapalánkára, majd a Dunán átkelve Ilkora, Ljubára, Erdevikre, Bingulára, Lacsarára, Mitrovicára, Vogányra, Rumára, azután Irigen át a krusedói kolostorba mennek. Krusedolban a kolostorfőnökség megvendégeli a kongresszus tagjait, akik Irigen, a Venacon, Paragovón és Kamenicán át Noviszadra térnek vissza.

Az ideai szüreti termés kedvezményes borfogyasztási adója. Noviszadról jelentik: Azoknak a termelőknek, akik a kedvezményes állami és városi borfogyasztási adót igénybe akarják venni, szeptember tizenötödikéig kell ezt a községi előjárásnál, illetve a városi adóságnál kérelmezni. Noviszadon a kérelmek a jegyzői hivatalhoz intézendők. (Városháza I. emelet 28.)

Noviszadon csütörtökön megkezdte működését az adóösszeíró bizottság. Noviszadról jelentik: A noviszadi tartományi pénzügyigazgatósága Noviszad városi jövedelem-, vagyon- és hadinyereség adóösszeíró bizottság elnökévé Szavics Sztojan pénzügyi inspektort, alelnökévé Kiss Gyula városi helyettes tanácsnokot nevezte ki és megkereste a városi tanácsot, hogy a bizottságba két rendes és három pótagot delegáljon. A bizottság, amelynek működése azoknak a megadóztatására terjed ki, akiket eddig a felsorolt adónemekkel nem adóztattak meg, csütörtökön megkezdte működését a városháza második emeletén.

A vetőmagtisztítás terjedése. A vetőmagtisztítás kérdésének országos fontosságát már ismertettük és úgy látjuk, hogy a mindinkább erősödő mozgalomnak most már kezd komoly fogantatja lenni. Erre mutat legalább is az a körülmény, hogy a legutóbbi hetekben számos, főleg német gépekkel felszerelt vetőmagtisztító állomás létesült. Érdekesnek tartjuk továbbá megemlíteni, hogy a külföldön leginkább elterjedt, Röber wuthai cég által gyártott és az osztrák kiállításán üzemben bemutatott »Petkus« vetőmagtisztítógép a kiállítási nagy aranyérmét és diplomát is nyerte. A vetőmagtisztítás fejlődése szoros összefüggésben van a sokat hangoztatott és óhajtott minőségi többtermelés megvalósításával.

POMPADOUR CREM

és az összes Pompadour készítmények illő és expedáló állomása Pappné elköltözése folytán

Mr. J. Richter, Subotica

Szent Teréz gyógyszertár

Jelačićeva ul. 9. 10.04 Telefon 580

KINTORNA

— Mit csinált, maga szerencsétlen?
Eltörte a háromszáz éves vázánkat?
— Hála Istennek! Már azt hittem,
hogy valami új darab volt.

A nyári vendéglőben a vendég meg-
kérdi a pincértől:

— Mondja, pincér, honnét gondolta
maga, hogy én anatómus vagyok?
— Miért, nagyságos ur?
— Mert a csirkének csak a csontvá-
zát hozta ide.

Egy nagykereskedő fia meséli:
— Szegény apámnak most egy máso-
dik asszonyt is el kell tartania.
— Hogyan, csak nem követett el bi-
gámiát?

— Azt nem, hanem én is megnősültem.

Ismeretes dolog, hogy Chaplin szen-
vedélyes mozilátogató. Van olyan nap,
hogy többször is elmegy egy-egy délután
a moziba. Amikor egyszer megkérdezték,
hogy miért megy olyan gyakran és
ilyen szívesen a moziba, a következőké-
pen válaszolt:

— A mozi az egyetlen hely, ahol az
ember még csodát láthat, még pedig
olyan csodát, amelyet normális életben
aligha tud meglátni. Határtalanul örü-
lök ugyanis, amikor a filmen felnyitják
az asszonyok a szájukat — *anélkül, hogy
hallandm a hangjukat.*

SZÍNHÁZ

Rackó Ilus is fellép a Boross—Ihász
művészestén. Boross Géza és Ihász La-
jos palicsi fellépését rendkívül nagy ér-
deklődés előzi meg. A két kitűnő szí-
nész, Nyárai Rezső, Flesch Lipót, Oláh
Jolán, Kövessy Boris, továbbá a legjobb
beeskerek műkedvelőkkel együtt fog
fellépni és műsoruk két estére szenzá-
ciós mulatságot ígér. A kitűnő progra-
mot még Rackó Ilus szereplésével is
kibővítették. A szuboticaik kedvelt pri-
madonája szerb és német dalokat ad
elő. A művészek szombaton és vasárnap
este lépnek fel Palicson és mindkét nap
más műsört mutatnak be. Az előadások
mindkét este fél kilenckor kezdődnek.

Műkedvelő előadás Kufán. Kuláról je-
lentik: A kulai iparos dalárda augusz-
tus hó 19-ikén műsoros estélyt rendez.
A nívós program keretében a legjobb
kulai műkedvelők magányszámokat és
egyfelvonásos tréfákat adnak elő. Az
élvezetesnek ígérkező műsoros est iránt
nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Műkedvelők figyelmébe. Az összes
magyar nyelvű szindarabok anyaga és
előadási joga megszerezhető Magyar
Domokosnál. Bácsmegyei Napló szer-
kesztősége, Szubotica).

TŐZSDE

Zürich, aug. 16. (Zárlat.) Beograd
9.129, Páris 20.285, London 25.21 és egy-
nyolcad, Newyork 519.565, Brüsszel
72.275, Milánó 27.165, Madrid 86.625,
Amszterdam 208.30, Berlin 123.80, Bécs
73.235, Szófia 3.75, Prága 15.395, Var-
só 58.225, Budapest 90.59, Bukarest 3.16.

Noviszdai terménytőzsde, aug. 16. Bu-
za bácskai uj 79—80 kg. 242.50—247.50,
felsőbácskai uj 242.50—247.50, bácskai
Tiszavidék 247.50—252.50, bánáti Vrsac
paritású 237.50—242.50, szerémi uj 237.50
—242.50. Árpa bácskai uj tavaszi 68—69
kg. 305—315, szerémi és bánáti uj 64
kg. 255—265. Zab bácskai, szerémi és

szlavonlai uj 215—220. Tengeri bácskai
és szerémi 304—306, bánáti 302.50—305.
Liszt Ög és Ög bácskai 370—380, ket-
tes számu 350—360, ötös 330—340, ha-
tos 295—305, hetes 255—265, nyolcas
190—200, korpá bácskai, szerémi uj ju-
tazsákokban 180—185, bánáti jutazsá-
kokban 177.50—182.50. Bab bácskai és
szerémi fehér 600—620. Irányzat: Lé-
tezendő. Forgalom: 12 buza, 20 kukori-
ca, 21 és fél liszt, 2 árpa, 2 zab, 5 kor-
pa, összesen 62 és fél vagon.

Szombori terménytőzsde, aug. 16. Uj
buza bácskai vasut 240—245, uj rozs
bácskai vasut 235—240, uj zab bácskai
vasut 212.50—215, uj árpa takarmányi
63—64 kg. 250—255, tavaszi 68 kg. 295
—300, ótengeri bácskai vasut 295—300.
Lisztek: Ög 365—385, Ög 365—385, ket-
tes 345—365, ötös 325—345, hatos 290
—310, hetes 245—265, nyolcas 190—200,
finom korpá 175—180. Irányzat: válto-
zatlan.

Szentai gabonaárak, aug. 16. A csü-
törtöki piacon a következő árak szere-
peltek: Buza 245 dinár, duplikát kasz-
szával 250 dinár, tengeri morzsolt 310
—315 dinár, takarmányárpa 245—250 di-
nár, sörárpa 270—275 dinár, zab 200
dinár, rozs 210 dinár, bab 500—550 di-
nár, heremag 1900 dinár, burgonya 220
—240 dinár, örlemények: nullás liszt g
420 dinár, nullás liszt g 420 dinár, ket-
tes főzölszt 400 dinár, ötös kenyérliszt
365 dinár, hetes 265 dinár, nyolcas 210
dinár, korpá 190 dinár, konkolydara 210
dinár. Irányzat: tartott. Kinálat, keres-
let: csekély.

Budapesti gabonaárak, aug. 16. A
gabonaárakban a takarmánycikkben
nagy volt a hossz, a készárúpiacra a
tengeri 25, a zab 75 fillérel drágult és
50 fillérel emelkedett a takarmányár-
pa ára is. A takarmánycikknek ez a
drágulása kihatott a kenyérmagvak pia-
cára is, ahol szilárd volt az irányzat.
Hivatalos árfolyamok pengőértékben a
határidőpiacra: Buza októberre 28.68—
28.82, zárlat 28.76—28.78, márciusra 30.92
—31.14, zárlat 31.04—31.06, májusra
31.66—31.94, zárlat 31.66—31.70, rozs
októberre 27.18—27.44, zárlat 27.18—
27.20, márciusra 29.14—29.34, zárlat
29.14—29.16, tengeri májusra 28.40—
28.84, zárlat 28.86—28.90. A készárúpi-

con: Buza 27.80—28.70, rozs 25.75—
26.25, árpa 27.50—28.25, sörárpa 29—
32, repce 44—45, tengeri 32.25—33.25,
zab 27.25—27.80, korpá 20.75—21.

Budapesti értéktőzsde, aug. 16. Ma-
gyar Hitel 84.6, Kereskedelmi Bank
118.5, Magyar Cukor 175, Georgia 16.1,
Rimamurányi 107.2, Salgó 70.6, Kőszén
828, Bródi Vagon 37.6, Beocsini Ce-
ment 235, Nasic 180, Ganz Danubius
15.8, Ganz Villamos 131.8, Athenaeum
37.3, Nova 52.3, Levante 22, Pesti Ha-
zai 215.5. Irányzat: lanyha.

Budapesti állatvásár, aug. 16. A vá-
gómárhavására 797 állatot hajtottak
fel. Árak kilónként: Ökör jobb 102—121,
kivételesen 135 fillér, közepes 78—100,
gyenge 60—74, bika jobb 106—116, ki-
vételesen 120, közepes 96—104, gyen-
ge 52—72, bivaly 52—76, növendékmar-
ha 64—104, kicsontozni való marha 30
—52 fillér. Irányzat: lanyha. A sertés-
vásárra 3900 állatot hajtottak fel. Árak
kilónként élősúlyban: Könnyű sertés
1.56—1.68 közepes 1.70—1.82, nehéz 1.82
—1.90 pengő. Irányzat: szilárd.

Vizállás

A noviszdai hidrotechnikai hivatal je-
lentése szerint a jugoszláv vizek mai ál-
lása a következő: Duna: Bezdán 228
(—16), Bogolevó 305 (—5), Palánka 228
(+8), Noviszdai 218 (+12), Zemun 84
(+8), Pancsevó 64 (+30), Szmederevó
172 (+10), Dráva: Osizjek 134 (—10).
Száva: Mitrovica 56 (0), Beograd 26
(+14). Tisza: Becsej 48 (+16), Titel
164 (+14).

Babits Mihály új regénye:

Halál fiai

A magyar középosztály pusztulásá-
nak regénye. Az imponáns terjedel-
mü, hatalmas regényalkotás az új
magyar elbeszélő irodalom páratlan
remeke. Ára 150.— dinár.

Kapható a Minerva r. t. Szubotica
könyvosztályában

ERŐS MÁTYÁS
MESTERSÉGE

TAMÁS ISTVÁN regénye

Igy aztán a legjobb szándék is kutba
esett és a hadügyminiszterből lett boldogtalan
polgármester csak lógott a levegőben meg nem
valósított terveivel ég és föld között, akár a Mo-
hamed koporsója. A legváltozatosabb elemekből
verődött össze ez a forrongó tömeg, csak a kö-
zépkereskedő városok élhettek ilyen lazasan,
szenvedélyesen, a Borgiák és Mediciek korában
árgáltak így a férfikarok és parázslottak nagy
indulatok. Egyik oldalon a remegő polgár, aki
csak a boltjára és a takarékbetétjeire gondolt
fogva, a tulsó parton a szocialisták, akik
a város hajóját kormányozták bizonytalan kezek-
kel és az árnyékban hátul, fogcsikorgatva a nem-
zeti érzelmű magyar hivatalnok családok, pa-
rasztok, diákok, akik bunkóbotokat rejtgettek
a köpönyegjük alatt. A környék pedig tele bányák-
kal, a fekete gyémánt rabszolgáival, akik vakon
és naivul követték a párt utasításait. Mindenki po-
litizált ebbe az időben, az egész város egyetlen
asztaltársaság volt, folyton jöttek a rémhírek:
»bevonulnak a vörösök, hallotta? nagy csapat-
összevonások a határon«. Majd amikor megbu-
kott a komun, darutollas kacskákkal ijesztgették
egymást az emberek. »Jönnek a fehérek! Horthy
huszáriai már a környéken portyáznak.« Akik-
nek vaj volt a fejükön, de még azok is, akik se-
hová se tartoztak, csak dülöngtek bizonytalan
szédületben, hol jobbra hol balra, menekülésre
készen álltak és kiváltották az utlefelüket. A leg-
jobb barátjukat is detektívnek, kémnek néztek, a
szomszédok egymás ablaka alatt ólálkodtak, les-
ték egymás lépteit és a buzgóbbak fekete könyvet

vezettek az »árulókról«. Az újságok vadul uszi-
tottak. A politizálás terjedt, mint a ragály és az
epidémia kiütött Mátyás háziasszonyán is, aki
egy reggel ezzel fordult a haját keféltető fiúhoz:

— Azért nincs rend, mert nincs király! Ami-
kor király volt, rend is volt!

Mátyást is magával sodorta az ár. Az első
forradalmi megmozdulásban fegyveresen vett
részt, igaz, fegyverhasználatra nem került a sor,
de nem rajta mulott. Egy napon Schröder ur vör-
s szegfűvel jelent meg a műhelyben és kijelen-
tette, hogy nem vállal felelősséget senki életéért.
az uccákról puskaropogás hallatszott és az ina-
sokra egyszerűen rázárták a műhelyajtót, hogy
megóvják őket az uccai harcok viszontagságai-
tól. Eleinte bőszen dörömböltek, majd, hogy nem
jelentkezett segítség, kifeszítették az ajtót a sar-
kából. Lakatosok révén igazán nem került nagy
fáradtságukba. A kerítésen és a szomszéd udva-
ron át menekültek. Alig értek a sarokig, őriárat
közeledett, amely leigazoltatta a hordát. A cso-
portot feloszlatták és kettesével, két perces idő-
közben futtatták őket szanaszét. Azt se tud-
ták, hogy mi történt. A gázgyárnál Walterrel ta-
lálkoztak, aki felvilágosította a társaságot, hogy
kitört az általános sztrájk. Walter elmagyarázta,
hogy egyidejűleg kitört a világorradalom is és
hogy az alsóvárosban fosztogatnak.

— Van fegyvered? — kérdezte.

— Nincs — szégyenkezett Mátyás.

— Gyere el hozzám — kapaszkodott bele
Walter — ilyen időkben nem maradhat fegy-
ver nélkül. Minden emberre szükség van a gáton.

Hazavitte a lakására és a divány rugói közül
egy iszonyú régi, rozsdás karabélyt húzott elő.
Talán még a Rózsa Sándor ácsorgott vele méla
lesben a kutygemes csárdaszéleken. Minden-
esetre hallatlan komikus és groteszk jelenet
lett volna ezzel az ódivatu karabéllyal vaiaki elé
állani, hogy pénzt, vagy életet!

— A rőfösöket azért begyullaszthatod vele
— vigasztalta Walter az elszontyolodott Mátyást.

— Jézus Mária — rémildőzött Mátyás házi-

asszonya, amikor meglátta a rettenetes holmit
— maga is felesapott betyárnak? Lefelé tartsa
a csövét, az isten szerelmére, hisz agyonlőhet.

A sztrájk huszonegy napig tartott. A keres-
kedők és a munkásság ezuttal egy fronton álltak,
a gyársztrák elnémultak és a boltok lehuzott
redőnyökkel ásitottak a néptelen uccára. Lovas-
csendörök terelték be a gyárakba a gyanutlan
sétálókat dolgozni vagy zsákot hordani. Mátyás
részt vett egy kisebb csetepatéban, bevették a
fejét és a sárga ház asszonyai hősként ípolták.
Aztán ismét termékeny, dolgozó napok következ-
tek. Ez volt Pécs aranykora. Ömlött a pénz és
a jókedv a girbegurba hegyi uccákon. A lányok-
nak szerb és francia tisztak udvaroltak, mind-
egyiknek akadt vőlegénye, szerelme, flörtje, né-
melyek férjhez mentek, mások megszöktek és
gyerekeket szültek ismeretlen apáktól. Mátyás
sűrűn találkozott az uccán karonfogva járó, ösz-
szebujt párocskákkal. Ezek fiatal házások voltak,
akik idejöttek nászutra a Mecsek aljára és a ve-
lencei Szent Márk tér helyett a Széchenyi tér
galambjait kosztoltatták.

— Nemzetközi forgalom zajlik le nálunk —
konstatálták örvendezve a napilapok.

Ezt a természetellenes gazdasági fellendü-
lést elszigetelt helyzetének köszönhetette a város.
Ide belehetett hozni mindent, innen ki lehetett
vinni mindent. Külföldről ekkor még nehezen ka-
pott árut a jugoszláv kereskedő és Pécsre jött
bevásárolni. Az ijedt polgárság vakon kapott a fel-
kenélőre hasonló után és csak azt nézte mennyit
kereshet. Sohase volt elég. A bérek persze nem
változtak, de a drágaság emelkedett. Ha az áru-
behozatal némi nehézségekkel járt, a szükséges
csendes proktekciót »befolyásos« emberek révén
szerezték meg. Az antantbizottság mellett műkö-
dött egy magasrangú francia tiszt, vidám, gond-
talan legény, akinek szerelmi kalandjairól legen-
dák keringtek a városban. Rajta keresztül bonyo-
lódott le az egész helyi érdekű nagykereskede-
lem.

(Folyt. köv.)

NYILT-TÉR

Dohány József és neje, Marica, az elhunyt árvája, a testvérek, sógorok, sógornők nevében is, fájdalmas megilletődéssel jelentik, hogy szeretett leányuk

özv. Weitzenfeld Marcellné

Dohány Margit

folyó évi augusztus 16-án reggel, fiatalon, két és fél évi özvegység után követte szeretett férjét a halálba és rövid szenvedés után mindannyiunk vigasztalhatatlan fájdalmára, váratlanul elhunyt.

Folyó hó 17-én pénteken délután 3 órakor kísérik holttestét a Vilsonova ul. 7 számú gyászházba örök nyugalomra.

Fiatal életének elmulását siratja forrón szeretett egyetlen vigasza, a kis lánya: Marica, testvérei: Zoltán és Ottó, anyósa: özv. Weitzenfeld Illésné, sógorai: Vajda József, dr. Vajda Félix nejevel és családjával, Weitzenfeld Dénes nejevel és családjával, sógornői: özv. Weitzenfeld Lajosné, Dohány Zoltánné, Dohány Ottóné, a nagyszámu rokonság, barátainak és ismerőseinek szerető köre.

Szabotica, 1928 augusztus 16.

Elköltözöttünk drága emléket szívünkben őrizzük.

ÉRTESETÉS!

Van szerencsénk t. üzletfeleinket és a t. varrónókat, szabónókat és szabó urakat értesíteni, hogy az összes

ŐSZI ÉS TÉLI DIVATLAPJAINK

megérkeztek és azok szállítását megkezdtük. - Árjegyzéket kívánatra küldünk.

SCHMOLKA

könyv- és papírkereskedés

(azelőtt: Papyrus könyvkereskedés)

8218 Novisad, Jevrejska ul. 7

Opštinsko Poglavarstvo Martonoš.

Broj 2403/1928. god.

OGLAS

Opštinsko poglavarstvo na osnovu rešenja opšt. odbora br. 134/1928. raspisuje dražbu za dan 24. avgusta t. g. pre podne u 9 sati u opštinskoj zgradi za zaključenje opšt. glavnih knjiga prireza 1924., 1925., 1926. i 1927. kao i za drž. glavne porezne knjige 1926. i 1927. godinu.

Za ovaj rad u predračunu je predviđeno 20.000 dinara.

Uslovi su: poduzimači su dužni rad završiti od primanja najduže 6 meseci. Poduzimači posle zaključenja svake knjige dobijaju isplatu i to: 50% odmah, a 50% pak posle overe više vlasti.

Pozivaju se poduzimači, i to prvenstveno bivši porezni beležnici i činovnici, koji su voljni ovaj rad primiti, da svoje najjeftinije ponude kod ovog poglavarstva odmah prepošalju, gde mogu i lično videti rad.

U Martonošu, 14. avgusta 1928. godine.

8215 Opštinsko Poglavarstvo.

Tek.

SPIRKA JÁNOS

műszaki vállalkozó urnak

NOVISAD

Felhívom Önt, hogy 8 napon belül nyilatkozzék a nyilvánosság előtt, hogy mennyiben felel meg a valóságnak az az Ön által terjesztett hír, hogy én Önnél segédnek ajánlkoztam.

Novisad, 1928 augusztus 13.

Reiter Pál

a »Radiator« műszaki vállalat
beltagja.

8181

Alulírott ezennel közlöm, hogy társam, Beslic István ur békés uton tőlem különvált, minek következtében a Beslic és Stadler cég megszűnt és ezennel a cég a nevemen szerepel.

Bajmok, 1928. augusztus hó 10.

8051

Stadler Sándor.

Krivaja Vodna Zadruga u Bačkoj Topoli

Broj: 46/1928.

OGLAS

Krivaja Vodna Zadruga u B. Topoli na osnovu rešenja odborske sednice od 10 jula 1928. godine ovim raspisuje ponovnu ofertalmu licitaciju za izradu tehničkog nacrtu kanala Krivaja na sekciji od mlina Tan. Kačanskog prema opštini za 17. km. dužine.

Kaucija 10% od ponudjene sume ima se položiti pre licitacije u gotovom ili pak vrednosnim papirima predsedniku zadruga a učešća na licitaciji imaju ovlaštene inženjeri.

Pozivaju se reflektanti, da svoje ponude propisno taksirane dostave na adresu predsednika zadruga Milovana Mijatova iz Pačira zaključno sa 30 avgustom 1928 godine, posle koga roka pripele ponude neće se u postupak uzeti a u ponude se ima naznačiti da su uvjeti licitacije poznati.

Bliži uvjeti mogu se videti do odredjenog roka kod predsednika zadruga svakoga dana.

B. Topola, 10 avgusta 1928 godine.

Milovan Mijatov s. r.

8229

predsednik.

Figyelmeztetek

mindenkit, hogy gyámság alatt levő fiamnak, Orsik Péter adai lakosnak senki se hitelezzen vagy neki kölcsönt ne adjon, mert adósságait nem fizetem ki.

Ada, 1928 augusztus 14.

8235

Surányi Mária.

Csődtömeg eladási hirdetés

Ezennel közlöm, hogy f. hó 21-én d. u. 3 órakor Potiski Sveti Nikola községben a kőbarai szálláson nyilvános árverés útján el fog adni Kovács- és bognárműhely-berendezés és egyéb gazdasági felszerelések.

Dr. Kovács Árpád ügyvéd

Novakanjiza,

mint vb. Hirschl Samu csődtömeggondnoka

A régi és elismert Dr. Lehman-féle városi arc- és kézi kenőcs és krém

5211. szám alatt törvényesen védve. Békebeli minőségben, éjszakai használatra és tartalma, nappali használatra zsírtalan (krém), arcvíz, szappan és puder 3 színben. Eltávolítja a szepőket, májfoltokat, pattanásokat, bőrtöréseket (mitesszer) és az összes bőrtisztítóanyagokat. Kenőcs: 12 dinár, krém, arcvíz, szappan és puder darabonként 10 dinár. — Egyedüli raktár az egész S. H. S. királyság területére.

Jugović gyógyszerár, Novisad

Postai széküldés. Törvényesen védve az ipari jogokat védő hivatal által. Órizzák az ártalmas utáztatoktól. Visont- eladóknak kedvezmény. 72-9

Jól jövedelmező vállalat

kiválóan bevezetve, nagy forgalommal, kizárólag készpénzzel, szép és állandó övedelemmel, versenymentes licenc elkel, nagy vevőkörrel, Szlavónia egyik nagy városában, b. tagság miatt

eladó

Tőkepenészes, akik megfelelő készpénzzel rendelkeznek és azt biztosan és gyümölcsözően akarják elhelyezni, irjanak »Rente« jelű alatt a kiadóba, Szakértelem nem szükséges

8192

Uj Buick-Citroën automobilo

luxus turatócsik, legjobb kivitelben, legszebb színekben, továbbá használt jó autók, Oakland 5 üléses, Citroën-Fiat 3—4 ülésesek hosszú lejáratu részletfizetésre kaphatók

Kain La'os, Citroën automobil képviselő

Szabotica, Városháza épület

ELŐNYOMDÁT

legmodernebb stílus rajzokkal és kellekkel legolcsóbban szállít

LEOPOLD SÁMUEL, SENTA

modern előnyomdaberendezési gyára

Relief-festéshez való festékek, porok és kellekek kaphatók

Weisz Andor vegyeskereskedését Šupljakon megvettem. Felhívom az esetleges hitelezőket, hogy követeléseiket nyolc napon belül Dr. Csányi Tibor ügyvédnél VIII., Kralja Petra park 9, jelentésük be.

Tisztelettel:

Barát Kálmán

8166

kereskedő, Martonos.

ÓVÁS

Naptárárusítók figyelmébe

A naptárárusítókat ügynökök keresik fel, akik idegenben készült és itt csak megfelelő naptárakat kínálnak eladásra.

Figyelmeztetjük a naptárárusítókat, hogy ne hagyják magukat félrevezetni. Külföldön készült naptárakat az országba nem szabad behozni és nem szabad árusítani. Az a naptárárusító, aki a külföldön készült és belföldön megjelölt naptárakat hoz forgalomba, könnyen kerülhet kellemetlen helyzetbe a hatóságokkal szemben.

A kereskedőnek ugyanis épen elég kellemtelensége van, elég zaklatásban van része, még ha legjobban vigyáz is, minek vállalja az elkobzás, birságolás, letartóztatás veszedelmét, amikor arra semmi szükség nincs.

Belföldön is készülnek úgy magyar, mint német naptárak.

A Minerva naptárak

1929-re

is idejében megjelennek s ezek árusítása nyugodt és biztos keresetet jelent.

A közönség megismerte, megszerette, s keresi a Minerva naptárakat.

Az 1929-es esztendőre a következő naptárak jelennek meg kiadásunkban:

1. Vajdasági Magyar Naptár
2. Petőfi Naptár
3. Gazdák Naptára
4. Jézus Szent Szive Naptár
5. Szőlősgazdák Nagy Naptára
6. Kis Naptár

Mi a Minerva naptárak előnye minden más naptár felett:

1. Olcsóbbak, mint a többi naptárak.
2. Tartalmasabbak, vaskosabbak, mint a többi naptárak.
3. Kiállításuk csinos, tetszetős, művészi.
4. Szerkesztésük gondos.
5. Minden naptár más-más szövegű.
6. Igen sok és szép kép van benne.
7. Tartalmuk élvezetes, tanulságos.
8. A benne foglalt adatok pontosak. Minden más naptárkiadó kivágja és lenyomatja a tavalyi Minerva naptárak vásári adatait. Mi minden évben revidiáljuk az adatokat.
9. Minden naptárhoz ingyen regénymelléklet van hozzáfűzve.
- 10.

A naptár részben a római katolikus, protestáns és görögkeleti ünnepeken kívül a nemzeti ünnepek és a holdtölte is vörös betűkkel van feltüntetve.

Aki naptárárusítással foglalkozni akar, kérjen tőlünk árajánlatot:

Minerva-nyomda r. t. Subotica

Bérőrlést nagyban előnyös feltételek mellett vállal a **Stara-Kanjizai Első Gőzfűrés és Gőzmalom r.t. Stara-Kanjizán**

Gabonaszakmában jártas **hivatalnok** perpekt könyvelő-levelező, német-szerb nyelvtudással (gyorsírtai tudók előnyben) **felvétetik**

Ajnlatok Schmolka hirdetőirodába Novisad, J. Vrejska 7. Gabonaszakma. Jellegzők: kúldások 82 7

Borotvák, ollók különleges „Četri keca“ gyártmányok

Molnár István működésénél kaphatók Subotica, Bene Sudarevićeva ul. 26

Permetezők Pálinkafőzőkazánok Rézüstök Rézédények és Rézárak készítése és szakszerű javítása **Hován László** rézművesnél Subotica, Zrinjski trg 24

Pálinkafőző kazánok és háztartási üstök tisztító- és vörösrézbe a legjutányosabb árban kaphatók **Bartek i supr. Rehm** Subotica Vilsonova ulica 47 A'api'va 1877-ben 7 12

Ha arckrémét használ, úgy válassza a legjobbat és ezt **Crème Agnes!** Braća Marer parfümeria, Novisad Fehér gyógyár, Topola Fehér drogéria, Sombor Gavansz i Nenad, Srbobran Hercul drogéria, Szubotica Héi manikűr, Palló Kosmetikai intézet, St. Beđej Kralja Pavla, St. Kanjži Kaporanyi Ilés, St. Moravica Milyan Titó N va Kanjža Paul Theis, Novi-Verbas Rudoi Cserveny drogéria, B. Pal'nica Stefan Art, Kula 2593 Suli Károly, Mali Idjoš Szabberger Árpád, V. Kikinda Zoltán Papp, Feketi Gonda drogéria, B. Topola

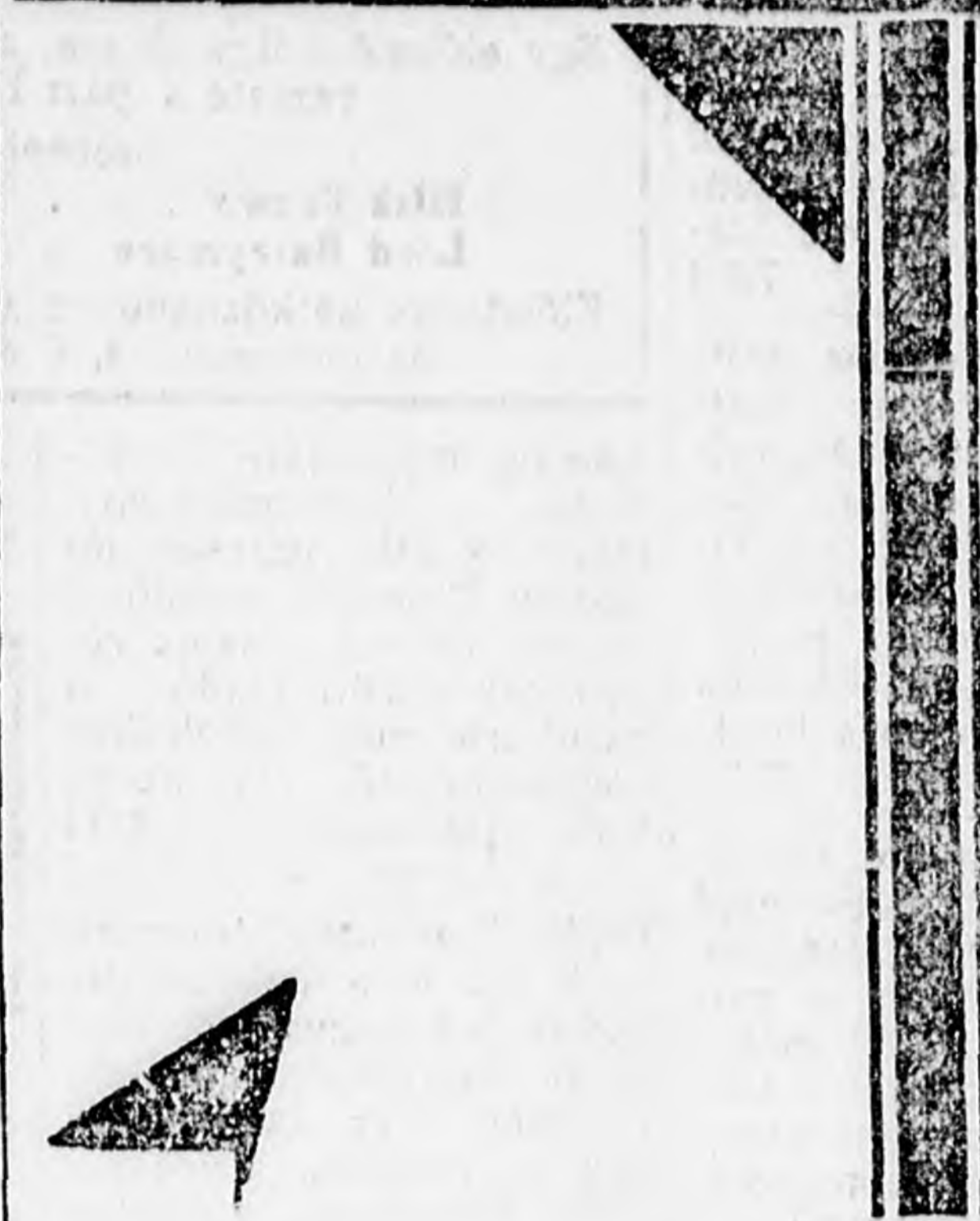
Trbovljai (Trifell) **portlandcement és építési mész** saját égetésű mész oltott mész kátránypapír elszigetelő, parafás Alabaster gipsz kőper dunsai homok Retortia faszén kovácszén tűzifa **Sipos Sándor** SUBOTICA, I. Sokolska 6. telefon 860

LEGNAGYOBB KÁRPITOSÜZLET Klubgarnitúrák, pátó-fotelek, ottománok, berzsoék és szalónó nyartás Allandó nagy raktár **Dj. Stanković** kárpitos Beograd, Kralja Milana 77 Telefon 43-46 4431

Felsőgalai mész **BECSINI** portlandcement és mindenféle építési anyag a legolcsóbban szerezhető be **Hugann Károly** n. k. Sokolska ulica 17 Telefon: 660 4488

Paszományt butorra, függönyre, draperiára, rojtokat, zsinórokat bojtókat olcsón vállal **Nagy Lajos** paszomán os, lugovica 31. Meghívásra mi tummy házhoz megyek

Kérem vevőimet,

hogy a nálam vásárolt pull-owereket, mellényeket és a többi téli ruházati cikket már ebben a hónapban sziveskedjenek javításra hozzám beküldeni, mert ezeket a munkákat most azonnal elvégezhetem, míg a szezonban tulhalmozott munka miatt a javításokat nem vállalhatom.

BECK JENŐ kötött-szövöttáru gyára Rudićeva ul., gyümölcs piac

FILIT

Sárga kanna feletre sárvál

Elpusztulnak legyek, szúnyogok, hangyák, poloskák, svábbogarak, molyok, bolhák stb

Óvakodjunk az utáztatoktól! Csak eredeti, plombált Filit-kannát fogadjunk el!

Főtarakat Jugoszlávia részére: **Jugoszláviai Standard Oil Co. Belgrad**

FIGYELEM! Az utazó-közönség figyelmét tisztelttel felhívom mos épült, teljesen új kávéházamra és szállodámra, mely Starbicegen a vasúti állomással szemben van. A Mű-féle **„Hotel Vojvodina“** nevezetes arról, hogy tiszta, kényelmes és olcsó! Utazóknak kedvezmény! Reggeli, ebéd, vacsora és szoba csak 55 dinár. — A szálloda fürdő szobával és központi fűtéssel van ellátva. Pontos kiszolgálás. Beszélünk szerbül, magyarul és németül. — Az utazó-közönség szives támogatását kéri. **Mű Lajos**, tulajdonos

Virágai gyönyörűen fejlődnek és pompásan virulnak ha **Kanipos** növényteljesével neveljük őket. **Ára 12.50 és 42.- Din.** Szorgalmasan **TOJÓK** aprósárgyúak nevelésére, hízalásra és baromfi-telepítésre ellen utalhatatlan a **KOKO** baromfióra. **Ára 10.-, 40.- és 115.- Din.** Széleskörű elvételre és ellenében **St. Kanjži** **Z. Schumacher** **Trbovlje**

Elsőrendű meszet, beocsini portland **cement**, alab. **gipszet**, száraz, pormentes **BUKFKASZENET,** pécsi **kovácszenet**, I-a aprított **bűtőfát** ajánl **Révai Adolf, Subotica** Sokolska ul. 2 Tel. 551

ZSAK és PONYVA minden nagyságban és minőségben **legolcsóbban** kapható **„IMPER-JUTA“ D. D.** cégnél **ZAGREB** Illica 54. 7274

Horváth és Dragutinović tanárok fiúnevelő intézete **VELIKI BEČKEREKEN** a város legszebb és legelőzségesebb helyén, 5 percrenyre a központtól. A növendékek a legszigorubb tanári felügyelet alatt állanak és nemcsak a köznevelési előkészítést nyernek, hanem családias és erkölcsi nevelésben is részesülnek. A Közvetlen engedélye alapján felvesz az ország bármely vidékéről középiskolai rendszerű magántanulókat

Kívánatra prospektust küld és felvétel irással szolgál az intézet **igazgatója** 75-8

WEITZENFELD I DRUG Telefon 192 SUBOTICA Telefon 191

Zsinere, gabonás és lisztes zsírok, vízmentes ponyvák, szőnyegek, linoleumok, butorszövetek és egyéb kárpitos cikkek legolcsóbb bevásárlási forrása. Külön árajánlatot. Külön felhívjuk a vásárló közönség figyelmét nyugáryainkra, amelyek a legjobb anyagból vannak összeállítva és a legolcsóbbak az egész környéken

Ha KÖNYVSZAKERTŐRE lesz szüksége írjon **Borbély L. Novisad**, postafiók 75 címre

Tinu mányi (közép- és felsőfokú) ügyben **Katona doktorhoz!** Budapest, Ráday-uca 41 Telefon: Aut. 871-74 **Csekély honorárium!** 7994

Jugoszlávia legolcsóbb divatszalonja **WEINERT HERMANN Subotica,** I., Strossmajerova ulica 16. **Árak: könyvek, kosztümök 20) dinártól ruhák 100 aljak, blúzok, pongyolák 50** Elsőrendű, izéies és szép munkák garantálva

Malom- és géptulajdonosok figyelmébe! **24** órán át **csak 3—4 dinár** üzemköltsége van **lőerőnként** ha **motorjait** a legjobb találmányu, teljesen kátránymentes **generátorral szereli fel** Mőretezéseske, rajzokkal és részletes ajánlatokkal szolgál **KLADÉK KÁROLY** Subotica, Frankopanska ulica 24 **A legjobb könyvek a „Minervá“-ban kaphatók!**

Legjobb főzetű és ízletes fehér és színes **BABOK** nagyszemű fehér sóletbakok megérkeztek! Tessék a től szűkegletét minden gazdasszonynak most, míg a készlet tart, beszerezni a **Paprika Spitzer** élelmiszer c. árakában Subotica, Zrinjski trg 4. sz. Vízpartjáról a központi Árendem

Naponta garantált friss **I-a teavaj** joghurt, lipcai túró, nagy-lukacsos emmenthal saj, trapista és mindenféle osemeg-sajtók. Kapható **Trišić Todor** tejasarnokban Strossmajerova 22. Halplac 430

BIERMANN- katelep gépekkel vagy anélkül bérbeadó. Ugyanott két speedtörkocsit eladó 8128

ABLAKÜVEGET lakóruveget, oltasított üveget, saját gyártmányt ajánl **Drag. Obradović, Beograd** Kr. Milana 31 (Uroševa Pivnica) Telefon 31-96 4688

Ingyen fát nem adunk, ellenben 26 din.-ért kaphat 100 kg. kemény hulladék I-a tűzfát hához szállítva. Poroszszen, ostraui kocsz kapható **J. Vujković i Drug-nál Subotica. — Tel. 6-68**

LIFKA KERT-MOZI

Csütörtöktől vasárnapig
Ünnepélyes bemutató
NAGY KATÓ

fell ptével
Égő hajó

Rendezte Constatin J. Davidson

Hét:ötötől szerdáig 2 ujdonság

**Maciste contra seik,
 Szenvedélyek hegyén**

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagbetűs és címszó
 közzétételére számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din.
 Csak felbontásig tartó leveleket továbbítunk
 Kérlekoldokhoz válaszoljuk melléklettel.

Füszertűzlet, jömenetelű, házal együtt, minden el-fogadható áron sürgösen eladó Cseszlár Györgynél Csókán (Bánát). 8214

Weisz Andor vegyeskereskedését Supljakon megvettem. Felhívom az esetleges hitelezőket, hogy követeléseiket nyolc napon belül dr. Csányi Tibor ügyvédnél VIII. Kralja Petra park 9. jelentsék be. Tisztelettel: Barát Kálmán kereskedő, Martonósi. 8167

Eladó 25 HP Máv. szívógázmotor és egy szántótraktor. Érdeklődni, Barsi Józsefnél, Hotel National. 8211

Fekete irodaberendezés és egy nagy iratszekrény eladó Sokolska ulica 18. 8239

Ház a Sand-pálya mögött, minden elfogadható áron eladó. Cim Tomičeva ul. 57. 7981

Átadó Bácskában jól bevezetett bor, palinka engross-kereskedés, helyiséggel, engedéllyel, teljes felszereléssel s vevőkörrel. Érdeklődések Sombor posterestant »Egsistencia« címre küldendők. 7866

Olcsón eladó! Jókurban lévő boroshordók, irógépek, ebédlő, zongora, Ford-autó. Érdeklődni lehet Vojnicnál. Sombor, Bajai ut 17. 7865

85 kat. prima szántóföld szállással eladó a szombori határban. Vojnić Stevan Sombor. 7864

Jugovié-féle Salvator sajt-ójtó, amely öt perc alatt édes turót ad, 6 dinár, vaj-és sajtfejték 5 dinár, vaj-készítőpor 5 dinár. — Visszontelárusítók kerestetnek. Szétküldi Jugovié gyógy-szertár, Novisad. Kérjen mintát és csatoljon a levélhez 10 dinárt. 7277

Eladó Kopačevo (Baranyamegye) ház, egy hold telekkel, gazdálkodónak kiválóan alkalmas, a rajta levő épület 30 méter hosszú. Érdeklődők forduljanak a tulajdonoshoz, Nyers Lőrinc Kopačevo, n. p. Bilje (Baranya).

Disznók megbetegedését megelőzi, betegeket gyógyítja a Gorkol. S. H. S. államban egyedül kapható literes üvegenként 60 dinárért Szabó Ervin gyógy-szerésznél Subotica, Cernovičeva ul. 19. Utánvét-tel is megrendelhető. 8082

VÁROSI MOZI

Csütörtöktől-vasárnapig

Stipan Radić temetése
A fehér pók

Egy előkelő hölgy sikere, aki sokáig orránál fogva vezette a pári i rendőrséget

Szereplők:

Miss Brown Ma ia Paudler
 Lord Barrymore Walter Rilla

Előadások hétköznapokon 6 és 9 órakor, vasárnap és ünnepnap 4, 6 és este 9 órakor

Láncos magánjáró lokomobil, Marschall-gyártmány, 8 HP, teljesen jókurban Haij-féle cséplővel és az összes szerelvényekkel együtt eladó. A garnitúra még cséplésben megtekinthető. L. Fuchs Kula (Bácska). 8114

Eladó Tornyoson ujonnan épült ház több melléképületekkel 505 négyzetgölg portával. Szövetkezet mellett, üzletnek vagy gazdálkodónak is megfelel. Értekezni lehet Tornyoson szövetkezeti koreszmárossal. Ugyanott egy billiárdasztal is eladó. 8082

Keresek megvételre egy 1500 mm-es vasesztergapatot és egy 3—4 PS benzintmotort. Depre Antal Gakovo (Bácska). 8153

Művészi fényképeit, Foto-Meteorán olcsón szerezheti be. Novisad, Dunav-ska 22. 7326

Megérkeztek a legújabb öszifilcujdonságok
Bleier Rózi
 női kalapszalonzába Szentán

KÜLÖNFÉLE

Uri családnál teljes ellátást kaphat külön szobával, középiskolai tanuló, esetleg zongorahasználattal. Cim a kiadóban. 8207

Szópen butorozott szoba, villanyvilágítással azonnal kiadó. Petrogradska ul. 17. 8223

Diákokat teljes ellátásra elvállal Greinerné, Paje Kundzić ul. 67. 8209

Wienben intelligens nőnél diák és diákleány teljes ellátással kellemes otthon található. Cim Schmolka hirdetőirodában Novisadon. 8216

Amerikába kivándorlók kérjenek ingyenes felvilágosítást Lloyd Sabaudó gőzhajózási társaság alképvise-lőjétől, Sombor, Kralja Petra 30. 8056

Ingyen kap 1 próbadohoz eredeti Daruváry krémét, ha portóra beküld bélyegben 2 dinárt. A Daruváry krém ezideig a legjobban bevált szer arctisztítálataságok, szepők, májfoltok ellen. Kapható szaküzletekben. — Készíti Bluni gyógyszerár, Subotica, főpostával szemben. 5190

Négy szobás lakás előszobával, fürdőszobával és vízvezetékkel, minden mellék-helyiségekkel november elsejére kiadó. Kumičičeva ul. 3. 8010

Alexa nyakkendőipar, 10 dinárért fordítja ki nyakkendőjét. Korzó. 6708

Orvosi rendelő, amely 2 esetleg 3 szobából áll, butorozva és műszerekkel együtt 1928 október 1-re kiadó. Bővebb felvilágosítás özv. dr. Pollák Lajos-nánál, Lelbach-palota. 8182

Tanári felügyelet mellett diáklányok teljes ellátásra felvétetnek. Cim Pallas hirdető iroda. 8140

Apróhirdetések Szubotican az Aleksandrova ulicán a Pressburger-féle üzletben, a Manojlovičeva ulicán a Rádió-Reklám irodájában. Novisadon, Szomborban, Szentán, Veliki Beckereken ottani fiókkiaadóhivatalainkban is eredeti áron feladhatók.

LEVELEZÉS

Diákszerelém. Megismerkednék azzal az uriemberrel, aki 9-én este a Kert moziban baloldali szomszédom volt és akivel hangtalan gondolatcserét folytatunk. Irjon »Diákszerelém« jelígere a kiadóhivatalba. 8236

HÁZASSÁG

45 éves, gyermektelen özvegyember korban hozzáillő hölgyek ismeretségét keresi komoly házasság céljából. Leveleket teljes címmel »Földbírtokos« jelígere a kiadóba kérek. 7723

Erkölcös, bájos és művelt kékszemű szöke férjhez mehet vagyonos, korrekt urhoz. Fényképek, szemé-lyi és vagyoni ismertetéssel »Puha fészek« jelígere a kiadóba küldendők. 8174

FOGLALKOZÁS

Szmírna szőnyeg, géphímzés stb. féle kézimunka készítését jutányosan elvállal és kívánatra házhoz megy Varga Ilona, Zomboričeva ul. 904, Čantavir. 8124

Jobb leány, ki szerbül is beszél, orvosi rendelőbe délutáni elfoglaltsággal felvétetik. Cim a kiadóban. 8208

Zsidó szakácsnőt jó családból valót keres vallásos uricsalád. Cim a kiadóban. 8237

Irodai állást keresek azonnali belépésre négy tanítóképzedei végzettséggel, szerb-német-magyar nyelvtudással. Cim a kiadóban. 8225

Egy segéd fűszer-csemege szakmából és egy jobb házból való fiu tanoncnak kerestetik Konstantinovič, fűszer- és csemegekereskedés. 8238

Építetűvegezést saját készítésű firnisgittel legolcsóbban készit Berkes képeretező, gyümölcsiac 4. Krékus óras-specialista mellett. Aranyművesek során. 7727

Bognár segéd, jó kerékmunkás, kovácssegéd, aki hirtómunkában teljesen járás. lóvasaló vizsgálja van, állandó munkára azonnal felvétetik. Előnyben idősebb komoly segédek. Horváth Elek kocsigyártó Stara Kanjiža. 8178

Havi 6000—10.000 dinárt kereshet bárki állami és más értékpapírok részletre való eladásával. Ajánlatok Kreditna Založna Banka, Beograd, Kn. Mihajlova 16. címre küldendők. 7659

Fodrász, állandó alkalmazást kaphat, Birn Józsefnél, Ada. 8191

Hol vásárol a vidéki Suboticán.

GYERMEK-KOCSI

Az elismerten legjobb minőségű „BRAHA“-kocsi egyedüli árusítója:
JOSO ŠTERN I DRUG, BAZÁR
 (Gyümölcsiac)
 Viszontelárusítóknak ára kedvező!
 Sportkocsi 200 dinártól feljebb Sátorkocsik 400 dinártól feljebb

PAPLAN

Paplan! PAPLAN! Paplan!
Nem gyári árul
 Szubotica legrégbb paplankészítő üzeme
Buljovcsics Bélané (Német Margit)
 Pašičeva ul. 8. (Edőnyiac)
 Ajánlja a legfinomabb anyagból készült paplanait, madracait, ezek kelékeit, u. m. paplananyagot, erős és tartós madrac és szalmaszák anyagot, paplan-vattát és szabó-vattát kicsinyben és nagyban, részletli étésre is

AUTÓ

Duco lakkozást
 Autók tapacirozásán előforduló összes munkálatokat, sátorkészítést és nyári huzatokat szakszerűen és jutányos árak mellett vállal
ŠKALA MIHÁLY
 O lobodja ja u'ca 23. — Tarancot felvételnek

RÁDIO

KONRATH D. D.
rádiókészülékei
olcsók, jók, megbi hatók

KOSZORU

Menyasszonyi koszorut, fátyolt
 elismerten a legrszöbb kivitelben
ANDRIJA KRAMER
 művirá gyára készit.
Gyönyörű párisi modellek

RÉZÁRU

Csiszár József
 rézöntő- és gépműhelyben, Miloš Obilić ulica 9.
 Réz-, fém- és szoborönvények készítése, gépek javítása, diszontvények, pla ettek és asztalosok részére újrendszerű vasmenetű bakcsavarok.
 Galvanizálás Nikkelezés Fémiszinezés

Bevásárlás után sietek a BÁRÁNY KÁVÉHÁZBA

mert a legjobban ott étk zhetek és hűstő italokkal csillapíthatom hőseremet

Nyári uri divat különlegességek Vukovics Gerő Subotica Habig, Borsalino és Panizza-kalapo'k. L. B. O. uri és női harisnyák egyedüli lerakata. Férfi fehérneműek mérték szerint is. Fürdőkosztümök, nyakkendők és választékban. — Szolid árak!